

32002L0060

20.7.2002

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

L 192/27

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL 2002/60/KE

tas-27 ta' Ġunju 2002

li tistabbilixxi miżuri għall-kontroll tad-deni Afrikan tal-qżieq u temenda id-Direttiva 92/119/KE għar-rigward tal-marda Teschen u d-deni Afrikan tal-qżieq

(Test b'rilevanza għaž-ŻEE)

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea,

Wara li kkunsidra d-Direttiva tal-Kunsill 92/119/KEE tas-17 ta' Diċembru 1992 li ntroduċiet miżuri Komunitarji ġenerali għall-kontroll ta' xi mard ta' l-annimali u miżuri speċifiċi li għandhom x'jaqsmu mal-marda vexxikoluża fil-qżieq (⁽¹⁾), u b'mod partikolari l-Artikolu 15 u l-Artikolu 24(1) tagħha,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni,

Billi:

- (1) Il-miżuri ġenerali preskritti fid-Direttiva 92/119/KEE huma mmirati biex jevitaw tixrid akbar ta' ċertu mard ta' l-annimali ta' importanza ekonomika kbira u b'mod partikolari biex ikun ikkontrollat il-moviment ta' annimali u prodotti li jstgħu jxerdu l-infezzjoni.
- (2) L-Uffiċju Internazzjonali ta' l-Epiżootika (OIE) huwa l-korp tekniku referenzjali għas-saħħa ta' l-annimali rikonoxxut mill-Għaqda Dinjija tal-Kummerċ. Din fasslet lista ta' mard epidemiku ta' l-annimali li hu ta' importanza ekonomika kbira (Lista A).
- (3) Huwa meħtieġ u xieraq li d-Direttiva 92/119/KEE tkun tapplika għall-mard epidemiku kollu fil-Lista A, bl-eċċezzjoni ta' dak li għalih diġà saru provvedimenti speċifiċi fuq livell Komunitarju.
- (4) Il-marda Teschen m'għadhiex inkluża fil-Lista A. Huwa għalhekk xieraq li din il-marda tkun imneħħija mill-Anness I tad-Direttiva 92/119/KEE.
- (5) Id-deni Afrikan tal-qżieq hija marda ta' importanza ekonomika kbira, inkluża fil-Lista A, li titfaċċa fxi żoni limitati tal-Komunità. Huwa għalhekk xieraq li jkun stabbiliti miżuri Komunitarji għall-kontroll ta' din il-marda.
- (6) Id-deni Afrikan tal-qżieq għandu jkun inkluż fil-lista li hemm fl-Anness I tad-Direttiva 92/119/KEE u disposizzjonijiet speċifiċi għall-kontroll tagħha għandhom jiġu preskritti skond l-Artikolu 15 ta' dik id-Direttiva.
- (7) Għandhom ikunu adottati miżuri sabiex ikun ikkontrollat il-moviment tal-ħnieżer u prodotti tagħhom minn żoni suġġetti għal restrizzjonijiet li jinholqu mat-

tfaqqiegħ tad-deni Afrikan tal-qżieq. Dawn il-miżuri għandhom ikunu bħal daww stabbiliti flivell Komunitarju għal kontroll ta' mard ieħor tal-ħnieżer bħal mard vexxikoluż fil-qżieq u deni klassiku tal-qżieq.

- (8) B'mod partikolari, id-Direttiva tal-Kunsill 2001/89/KE tat-23 ta' Ottubru 2001 dwar miżuri Komunitarji għall-kontroll tad-deni klassiku tal-qżieq (⁽²⁾) għandu jintuża bħala mudell għall-istabbiliment ta' miżuri speċifiċi għall-kontroll tad-deni Afrikan tal-qżieq. Madankollu, għandhom isiru aġġustamenti partikolarment minhabba d-differenzi bejn iż-żewġ mardiet, in-nuqqas fil-preżent ta' tilqim u b'mod speċjali l-perjodu ta' inkubazzjoni tad-deni Afrikan tal-qżieq u l-possibiltà li din il-marda tkun trasmessa minn vettori.
- (9) Il-miżuri neċessarji għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għandhom ikunu adottati skond id-Deciżjoni tal-Kunsill 1994/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabbilixxi l-proċedura għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' implimentazzjoni mogħtija lill-Kummissjoni (⁽³⁾),

ADOTTA DIN ID-DIRETTIVA:

L-Artikolu 1

Is-suġġett

Din id-Direttiva tistabbilixxi l-miżuri minimi Komunitarji għall-kontroll tad-deni Afrikan tal-qżieq.

Tneħhi l-marda Teschen mill-grupp ta' mard li għalihom japplikaw il-miżuri ġenerali ta' kontroll preskritti fid-Direttiva 92/119/KEE.

L-Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-għanijiet ta' din id-Direttiva:

- (a) "ħanzir" għandha tfisser kull animal tal-familja *Suidae*, inklużi ħnieżer salvaġġi;
- (b) "ħanzir salvaġġ" għandha tfisser ħanzir li ma jinżammx jew ma jkunx trabba f'azjenda;

(⁽¹⁾) ĠU L 62, tal-15.3.1993, p. 69. Direttiva kif l-aħħar emendata bl-Att ta' Adeżjoni ta' l-1994.

(⁽²⁾) ĠU L 316, ta' l-1.12.2001, p. 5.
(⁽³⁾) ĠU L 184, tas-17.7.1999, p. 23.

- (c) “azjenda” għandha tfisser kull post agrikolu jew xi post ieħor li jinsab fit-territorju ta’ Stat Membru fejn jitrabaw il-ħnieżer jew jinżammu fuq bażi permanenti jew temporanja. Din id-definizzjoni ma tinkludix biċċeriji, mezzi ta’ trasport u żoni magħluqin fejn ħnieżer salvaġġi jkunu miżmuma u jistgħu jkunu kkaċċjati; dawn iż-żoni magħluqin għandhom ikunu ta’ qies u struttura li jagħmlu l-miżuri preskritti fl-Artikolu 5(1) mhux applikabbli;
- (d) “manwal dijanjostiku” għandha tfisser il-manwal dijanjostiku msemmi fl-Artikolu 18(3);
- (e) “ħanżir suspettat li hu infettat bil-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez” għandha tfisser kull ħanżir jew karkassa ta’ ħanżir li jkunu juri sintomi kliniċi jew li juru leżjonijiet *post mortem* jew reazzjonijiet għal eżamijiet tal-laboratorju magħmula skond il-manwal dijanjostiku li jindikaw il-possibiltà tal-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieqez;
- (f) “każ ta’ deni Afrikan tal-qżieqez” jew “ħanżir infettat bid-deni Afrikan tal-qżieqez” għandha tfisser kull ħanżir jew karkassa ta’ ħanżir:
- fejn sintomi kliniċi jew leżjonijiet *post mortem* tad-deni Afrikan tal-qżieqez ikunu ġew uffiċjalment ikkonfermati, jew
  - fejn il-preżenza tal-marda tkun ġiet uffiċjalment konfermata bħala riżultat ta’ eżami ta’ laboratorju magħmul skond il-manwal dijanjostiku;
- (g) “tfaqqiegh ta’ deni Afrikan tal-qżieqez” għandha tfisser l-azjenda fejn ikunu ġew identifikati każ jew każijiet ta’ deni Afrikan tal-qżieqez;
- (h) “tfaqqiegh primarju” għandha tfisser it-tfaqqiegh skond it-tifsira ta’ l-Artikolu 2(d) tad-Direttiva tal-Kunsill 82/894/KEE tal-21 ta’ Diċembru 1982 dwar in-notifika ta’ mard ta’ l-annimali fil-Komunità⁽¹⁾;
- (i) “żona infettata” għandha tfisser iż-żona ta’ Stat Membru fejn, wara li jkun ikkonfermat każ jew aktar ta’ deni Afrikan tal-qżieqez fi ħnieżer salvaġġi, jiġu fis-seħħ miżuri għall-qerda tal-marda skond l-Artikoli 15 jew 16;
- (j) “każ primarju ta’ deni Afrikan tal-qżieqez fi ħnieżer salvaġġi” għandha tfisser kull każ ta’ deni Afrikan tal-qżieqez li jkun identifikat fi ħnieżer salvaġġi f’żona fejn l-ebda miżuri ma jkunu fis-seħħ skond l-Artikoli 15 jew 16;
- (k) “azjenda f’kuntatt” għandha tfisser azjenda fejn id-deni Afrikan tal-qżieqez jista’ jkun ġie ntrodott bħala riżultat tal-post, moviment tan-nies, ħnieżer jew vetturi jew b’kull mod ieħor;
- (l) “sid” tfisser kull persuna jew persuni, naturali jew ġuridiċi, li huma sidien tal-ħnieżer, jew li jieħdu hsieb ta’ dawn l-annimali, kemm għal xi għan finanzjarju u wkoll jekk le;
- (m) “awtorità kompetenti” għandha tfisser l-awtorità kompetenti skond it-tifsira ta’ l-Artikolu 2(6) tad-Direttiva 90/425/KEE⁽²⁾;
- (n) “veterinarju uffiċjali” għandha tfisser il-veterinarju uffiċjali nominat mill-awtorità kompetenti ta’ l-Istat Membru;
- (o) “proċessar” għandha tfisser wiehed mit-trattamenti għal materjal b’riskju għoli preskritti fl-Artikolu 3 tad-Direttiva 90/667/KEE⁽³⁾, applikata b’mod li jkun evitat ir-riskju li jinxtered il-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez;
- (p) “qtil” għandha tfisser il-qtil ta’ ħnieżer skond it-tifsira ta’ l-Artikolu 2(6) tad-Direttiva 93/119/KEE⁽⁴⁾;
- (q) “qatla” għandha tfisser il-qatla ta’ ħnieżer skond it-tifsira ta’ l-Artikolu 2(7) tad-Direttiva 93/119/KEE;
- (r) “vettoru” għandha tfisser qurdiena ta’ l-ispeċi *Ornithodoros erraticus*.

L-Artikolu 3

Notifikazzjoni tad-deni Afrikan tal-qżieqez

1. Stati Membri għandhom jiżguraw li l-preżenza jew is-suspett tal-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieqez tkun b’mod obbligatorju u immedjatament notifikata lill-awtorità kompetenti.
2. Bla hsara għal disposizzjonijiet eżistenti tal-Komunità dwar in-notifikazzjoni ta’ tfaqqiegh ta’ mard ta’ l-annimali, l-Istat Membru li fit-territorju tiegħu ikun konfermat id-deni Afrikan tal-qżieqez għandu:
  - (a) jagħti notifika tal-marda u jgħaddi informazzjoni lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra skond l-Anness I dwar:
    - it-tfaqqiegh ta’ deni Afrikan tal-qżieqez li jkun ikkonfermat f’azjendi,
    - il-każijiet ta’ deni Afrikan tal-qżieqez li huma kkonfermati f’xi biċċerija jew f’mezzi ta’ trasport,
    - il-każijiet primarji ta’ deni Afrikan tal-qżieqez li huma kkonfermati fi ħnieżer salvaġġi,
    - ir-riżultati ta’ inkjesti epidemjoloġiċi magħmula skond l-Artikolu 8;
  - (b) jipprovdni nformazzjoni lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra dwar il-każi l-oħra li jkunu kkonfermati fi ħnieżer salvaġġi f’żona infettata mid-deni Afrikan tal-qżieqez skond l-Artikolu 16(3)(a) u (4).

L-Artikolu 4

Miżuri f’każi fejn tkun suspettata l-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieqez f’xi azjenda

1. Meta azjenda jkun fiha ħanżir jew aktar li jkunu suspettati li huma nfettati bil-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti tpoġġi fis-seħħ minnufih il-mezzi uffiċjali ta’ investigazzjoni sabiex tiżgura jew teskludi l-preżenza ta’ l-imsemmija marda skond il-proċeduri preskritti fil-manwal dijanjostiku.

⁽¹⁾ ĠU L 378, tal-31.12.1982, p. 58. Direttiva kif l-aħħar emendata bid-Deċizzjoni tal-Kummissjoni 2000/556/KE (ĠU L 235, tad-19.9.2000, p. 27).

⁽²⁾ Direttiva tal-Kunsill tas-26 ta’ Ġunju 1990 dwar kontrolli veterinarji u zootekniċi li japplikaw għal kummerċ intra-Komunitarju f’ċerti annimali hajjin u fi prodotti bl-għan tal-kompletament tas-suq intern (ĠU L 224, tat-18.8.1990, p. 29). Direttiva kif l-aħħar emendata bid-Direttiva 92/118/KEE (ĠU L 62, tal-15.3.1993, p. 49).

⁽³⁾ Direttiva tal-Kunsill tas-27 ta’ Novembru 1990 li tippreskrivi r-regoli veterinarji għar-rimi u proċessar ta’ skart ta’ l-annimali, għat-tqegħid tiegħu fis-suq u għal prevenzjoni ta’ patoġeni fl-għalf li joriġina minn annimali jew hut u li temenda d-Direttiva 90/425/KEE (ĠU L 363, tas-27.12.1990, p. 51). Direttiva kif l-aħħar emendata bl-Att ta’ l-Adeżjoni ta’ l-1994.

⁽⁴⁾ Direttiva tal-Kunsill tat-22 ta’ Diċembru 1993 dwar il-protezzjoni ta’ l-annimali fil-hin tal-qatla jew ta’ meta jinqatlu (ĠU L 340, tal-31.12.1993, p. 21).

Meta azjenda tkun spezzjonata minn veterinarju uffiċjali, għandu wkoll jiġi ċċekkjat ir-registru u l-marki ta' identifikazzjoni tal-hnieżer kif imsemmi fid-Direttiva 92/102/KEE tas-27 ta' Novembru 1992 dwar l-identifikazzjoni u r-registrazzjoni ta' annimali (1).

2. Meta l-awtorità kompetenti tikkunsidra li l-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieq u f'azjenda ma tistax tkun eskluża, għandha mill-ewwel tpoġġi l-azjenda taħt sorveljanza uffiċjali u għandha b'mod partikolari tordna li:

- (a) il-hnieżer kollha fil-kategoriji diversi fl-azjenda għandhom jingħaddu u ssir lista tal-hnieżer li jkunu diġà morda, mejta jew li x'aktarx ser ikunu nfettati f'kull kategorija; il-lista għandha tkun aġġornata biex jitqies it-twelid u l-mewt ta' hnieżer matul il-perjodu ta' suspett; l-informazzjoni fuq il-lista għandha tkun preżentata meta din tiġi mitluba u tista' tkun iċċekkjata matul kull spezzjoni;
- (b) il-hnieżer kollha fl-azjenda għandhom ikunu ristretti għall-ispażju li jgħixu fih jew f'xi spazju ieħor fejn ikunu jistgħu jiġu iżolati;
- (c) l-ebda hnieżer ma jistgħu jidhlu jew johorġu mill-azjenda. L-awtorità kompetenti tista', jekk ikun hemm b'żonn, testendi l-projbizzjoni dwar il-hruġ mill-azjenda sabiex tkopri speċi ta' annimali oħra u titlob l-applikazzjoni ta' miżuri approprijati biex ikunu meqruda annimali li jgerrmu jew insetti;
- (d) l-ebda karkassi ta' hnieżer ma jistgħu jinħarġu mill-azjenda mingħajr awtorizzazzjoni maħruġa mill-awtorità kompetenti;
- (e) l-ebda laham, prodotti tal-hnieżer, sperma, bajd jew embriji ta' hnieżer, għalf ta' l-annimali, għodda, materjal jew hmieġ li jista' jgħaddi d-deni Afrikan tal-qżieq u ma jista' jhalli l-azjenda mingħajr awtorizzazzjoni maħruġa mill-awtorità kompetenti; laham, prodotti tal-hnieżer, sperma, bajd jew embriji m'għandhomx ikunu m'caqalqa mill-azjenda għal kummerċ fil-Komunità;
- (f) il-moviment ta' persuni minn u lejn l-azjenda għandu jkun suġġett għal awtorizzazzjoni bil-miktub mill-awtorità kompetenti;
- (g) il-moviment ta' vetturi minn u lejn l-azjenda għandu jkun suġġett għal awtorizzazzjoni bil-miktub mill-awtorità kompetenti;
- (h) għandhom jintużaw mezzi approprijati ta' diżinfettar fid-dhul u l-hruġ tal-bini li fih ikun hemm il-hnieżer u ta' l-azjenda stess; kull persuna diehla jew hierġa minn fejn ikunu miżmuma l-hnieżer għandha tikkonforma ruhha ma miżuri xierqa ta' iġjene meħtieġa sabiex jitnaqqas ir-riskju li jinxtred il-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq. Barra minn hekk, il-mezzi kollha ta' trasport għandhom ikunu diżinfettati bir-reqqa qabel ma jtilqu mill-azjenda;
- (i) inkjesta epidemjoloġika għandha ssir skond l-Artikolu 8.

3. Meta s-sitwazzjoni epidemjoloġika tkun tinħtieġ, l-awtorità kompetenti:

- (a) tista' tapplika l-miżuri msemija fl-Artikolu 5(1) fl-azjenda msemija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu; madankollu, l-awtorità kompetenti tista', fejn tqis li l-kondizzjonijiet ikunu

jippermettu, tillimita l-applikazzjoni ta' dawn il-miżuri biss għall-hnieżer suspettati li huma nfettati jew kontaminati mill-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq u għall-parti ta' l-azjenda fejn kienu miżmuma, sakemm dawn il-hnieżer ikunu ġew miżmuma u mgħalfa b'mod kompletament separat mill-hnieżer l-oħra fl-azjenda. F'kull każ, numru suffiċjenti ta' kampjuni għandu jittiehed mill-hnieżer meta dawn ikunu maqtula biex il-preżenza tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq tkun tista' tiġi konfermata jew eskluża, skond il-manwal dijanjostiku;

- (b) tista' tohloq żona temporanja ta' kontroll madwar l-azjenda msemija fil-paragrafu 2; xi wħud jew il-miżuri kollha msemija f'paragrafi 1 jew 2 għandhom ikunu applikati fl-azjendi tal-hnieżer f'din l-istess żona.

4. La darba jkunu adottati, il-miżuri msemija fil-paragrafu 2 m'għandhomx jitnehew sa ma l-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieq tkun uffiċjalment eskluża.

L-Artikolu 5

Miżuri f'każijiet fejn il-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieq u f'azjenda tkun konfermata

1. F'każijiet fejn il-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieq tkun uffiċjalment konfermata f'xi azjenda, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li, minn barra l-miżuri msemija fl-Artikolu 4(2), l-awtorità kompetenti tippreskrivi li:

- (a) il-hnieżer kolla fl-azjenda għandhom jinqatlu mingħajr dewmien taħt sorveljanza uffiċjali b'tali mod li jkun evitat ir-riskju li l-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq jinxtred waqt it-trasport jew waqt il-qtil;
- (b) għandhom jittiehdu numru suffiċjenti ta' kampjuni, skond il-manwal dijanjostiku, mill-hnieżer meta dawn jinqatlu, biex il-mod ta' introduzzjoni tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq fl-azjenda kif ukoll il-tul ta' żmien li kien ilu jeżisti fl-azjenda qabel ma ġie identifikat ikunu stabbiliti;
- (c) il-karkassi ta' hnieżer li mienu jew ġew maqtula għandhom ikunu proċessati taħt sorveljanza uffiċjali;
- (d) laham tal-hnieżer maqtula bejn il-perjodu probabbli ta' l-introduzzjoni tal-marda fl-azjenda u t-tehid tal-miżuri uffiċjali għandu jkun rintraċċat u pproċessat taħt sorveljanza uffiċjali;
- (e) sperma, bajd jew embriji ta' hnieżer miġbura mill-azjenda matul il-perjodu probabbli bejn l-introduzzjoni tal-marda fl-azjenda u t-tehid ta' miżuri uffiċjali għandhom ikunu rintraċċati u meqruda taħt sorveljanza uffiċjali b'tali mod li jkun evitat ir-riskju li jinxtred il-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq;
- (f) is-sustanzi u l-iskart kollu li jista' jkun infettat, bħal oġġetti ta' l-ikel, għandhom ikunu proċessati; il-materjal kollu għal użu waħdieni li jista' jkun kontaminat u b'mod partikolari dak użat għall-operazzjonijiet ta' qtil għandu jinqered; dawn l-azzjonijiet għandhom jitwettqu skond l-istruzzjonijiet tal-veterinarju uffiċjali;

(1) ĠU L 355, tal-5.12.1992, p. 32. Direttiva kif l-aħhar emendata bl-Att ta' l-Adeżjoni ta' l-1994.

(g) wara li l-hnieżer ikunu ġew eliminati, il-bini fejn jinżammu l-hnieżer, il-vetturi użati għat-trasport tagħhom u tal-karkassi u t-tagħmir, materjal għall-irqad, demel u skart likwidu li setgħu kienu kontaminati għandhom jitnaddfu, jekk ikun hemm bżonn diżinsettizzati, diżinfettati u trattati skond l-Artikolu 12;

(h) fil-każ ta' tfaqqiegħ primarju tal-marda, l-iżolat tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez għandu jkun suġġett għall-proċedura tal-laboratorju preskritta fil-manwal dijanjostiku biex ikun identifikat it-tip ġenetiku;

(i) stharrig epidemjologiku għandu jsir skond l-Artikolu 8.

2. F'każijiet fejn tfaqqiegħ ikun ġie konfermat flaboratorju, f'żoo, f'riserva naturali ta' l-annimali jew f'żona magħluqa fejn il-hnieżer jinżammu għal għanijiet xjentifiċi jew għanijiet li għandhom x'jaqsmu mal-konservazzjoni ta' l-ispeċi jew il-konservazzjoni ta' razez rari, l-Istat Membru kkonċernat jista' jiddeċiedi li jidderoga minn paragrafi 1(a) u 1(e), sakemm l-interessi bażiċi tal-Komunità ma jintlaqtux ħazin.

Deċizzjoni bħal din għandha tkun immedjatament notifikata lill-Kummissjoni.

Il-Kummissjoni għandha fil-każijiet kollha tirrevedi mill-ewwel is-sitwazzjoni ma' l-Istat Membru kkonċernat u fil-Kumitat Permanenti Veterinarju ma' l-ewwel opportunità. Jekk ikun hemm bżonn, għandhom ikunu adottati miżuri li jevitaw it-tixrid tal-marda skond l-Artikolu 24(2).

L-Artikolu 6

Miżuri f'każijiet meta l-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieqez tkun konfermata f'azjendi li jikkonsistu f'diversi unitajiet ta' produzzjoni

1. Fejn il-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieqez tkun konfermata f'azjendi li jikkonsistu f'żewġ unitajiet separati jew aktar ta' produzzjoni u biex it-tħaxxin tal-hnieżer ikun jista' jintemm, l-awtorità kompetenti tista' tiddeċiedi li tidderoga mid-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 5(1)(a) dwar unitajiet fejn hemm produzzjoni ta' hnieżer b'saħħithom f'azjenda li hi infettata basta l-veterinarju uffiċjali jikkonferma li l-istruttura, il-kobor u d-distanza bejn dawn l-unitajiet ta' produzzjoni u l-operazzjonijiet magħmula fihom ikunu hekk li l-unitajiet ta' produzzjoni jipprovdu faċilitajiet separati għal kolloxx ta' fejn jinżammu, kif jinżammu u kif jintgħalfu, sabiex il-virus ma jkunx jista' jinfirx minn unità ta' produzzjoni għal oħra.

2. Jekk isir użu mid-deroga msemmija fil-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom ifasslu regoli dettaljati sabiex japplikawha fid-dawl ta' garanziji dwar is-saħħa ta' l-annimali li jkunu jistgħu jiġu żgurati.

3. Stati Membri li jaqsmu użu minn din id-deroga għandhom jinnotifikaw mill-ewwel lill-Kummissjoni dwar dan. Il-Kummissjoni għandha fil-każijiet kollha tirrevedi immedjatament is-sitwazzjoni ma' l-Istat Membru kkonċernat u fil-Kumitat Permanenti Veterinarju ma' l-ewwel opportunità. Jekk ikun hemm bżonn, miżuri biex ma jippermettux it-tixrid ta' mard għandhom ikunu adottati skond il-proċedura preskritta fl-Artikolu 24(2).

L-Artikolu 7

Miżuri f'azjendi li ġew f'kuntatt

1. Azjendi jiġu meqjusa bħala azjendi li ġew f'kuntatt meta l-veterinarju uffiċjali jsib, jew jidhirlu fuq il-baži ta' stharrig epidemjologiku magħmul skond l-Artikolu 8, li d-deni Afrikan tal-qżieqez setgħa kien introdott, jew minn azjenda oħra għall-azjenda imsemmija fl-Artikolu 4 jew 5, jew minn din l-azjenda ta' l-aħħar għal azjendi oħra.

L-Artikolu 4 għandu jkun applikat f'dawn l-azjendi sa ma l-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieqez tkun ġiet uffiċjalment eskluża.

2. L-awtorità kompetenti għandha tapplika l-miżuri msemmija fl-Artikolu 5(1) fl-azjendi li jkunu ġew f'kuntatt imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jekk is-sitwazzjoni epidemjologika hekk tkun titlob.

Numru suffiċjenti ta' kampjuni għandhom jittiehdu mill-hnieżer, skond il-manwal dijanjostiku, meta dawn jinqatlu sabiex il-preżenza tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez f'dawn l-azjendi tkun tista' tiġi konfermata jew eskluża.

L-Artikolu 8

Stharrig epidemjologiku

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istharrig epidemjologiku li għandu x'jaqsmu ma' każijiet suspettati jew ma' tfaqqiegħ ta' deni Afrikan tal-qżieqez ikun magħmul fuq il-baži ta' kwestjonarji, preparati fil-qafas ta' pjanijiet ta' kontinġenza msemmija fl-Artikolu 21.

Inkjesta bħal din għandha tittratta mill-anqas:

- iz-żmien li matulu l-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez seta' eżista fl-azjenda qabel ma l-marda kienet notifikata jew suspettata;
- l-origini possibbli tad-deni Afrikan tal-qżieqez fl-azjenda u l-identifikazzjoni ta' azjendi oħra fejn il-hnieżer ikunu setgħu ġew infettati jew kontaminati mill-istess għajn;
- il-moviment ta' nies, vetturi, hnieżer, karkassi, sperma, laham jew kull xorta ta' materjal li seta' garr il-virus minn u lejn l-azjendi in kwistjoni;
- il-possibiltà li vettori jew hnieżer salvaġġi jikkawżaw tixrid tal-marda.

Jekk ir-riżultati ta' dan l-istharrig jindikaw li d-deni Afrikan tal-qżieqez setgħa ntxered minn jew lejn azjendi fi Stati Membri oħra, il-Kummissjoni u l-Istati Membri l-oħra kkonċernati għandhom ikunu nfurmati immedjatament.

L-Artikolu 9

Stabbiliment ta' żoni ta' protezzjoni u sorveljanza

1. Hekk kif id-dijanjozi tad-deni Afrikan tal-qżieqez tkun uffiċjalment konfermata fi hnieżer f'azjenda, l-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi żona ta' protezzjoni b'raġġ ta' mill-inqas tliet kilometri madwar is-sit tat-tfaqqiegħ, u dan stess għandu jkun inkluz f'żona ta' sorveljanza b'raġġ ta' mill-inqas 10 kilometri..

Il-miżuri msemmija fl-Artikoli 10 u 11 għandhom ikunu applikati fiż-żoni rispettivi.

2. Meta tkun qed tistabbilixxi żoni, l-awtorità kompetenti għandha tqis:

- (a) ir-riżultati ta' l-istharriġ epidemjoloġiku mwettaq skond l-Artikolu 8;
- (b) is-sitwazzjoni ġeografika, partikolarment fruntieri naturali jew artifiċjali;
- (ċ) il-post u l-prossimità ta' l-azjendi;
- (d) modi ta' mġiba ta' movimenti u kummerċ fil-hnieżer u d-disponibilità ta' biċċeriji u faċilitajiet għall-ipproċessar ta' karkassi;
- (e) il-faċilitajiet u persunal disponibbli sabiex ikun ikkontrollat kull moviment fiż-żoni, b'mod partikolari jekk il-hnieżer li għandhom jinqatlu jridu jitnehhew mill-azjenda ta' oriġini tagħhom.

3. Jekk żona tkun tinkludi partijiet minn territorji ta' diversi Stati Membri, l-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istati Membri kkonċernati għandhom jikkollaboraw biex jistabbilixxu ż-żona.

4. L-awtorità kompetenti għandha tiehu l-miżuri kollha neċessarji, inkluż l-użu ta' sinjali prominenti u sinjali ta' twissijiet u l-użu tar-riżorsi tal-*media*, bħall-istampa u t-televiżjoni, biex tiżgura li l-persuni kollha fiż-żoni ta' protezzjoni u sorveljanza jkunu konxji tar-restrizzjonijiet fis-seħh skond l-Artikoli 10 u 11, u għandha tiehu daww il-miżuri li tqis xierqa sabiex tiżgura l-infurzar adegwat ta' dawn il-miżuri.

L-Artikolu 10

Miżuri fiż-żoni stabbiliti ta' protezzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-miżuri li ġejjin ikunu applikati fiż-żona ta' protezzjoni:

- (a) għandu jsir ċensiment ta' l-azjendi kollha kemm jista' jkun malajr; wara l-istabbiliment taż-żona ta' protezzjoni dawn l-azjendi għandhom jiġu investati minn veterinarju uffiċjali fi żmien sebat ijiem sabiex isir eżami kliniku tal-hnieżer u sabiex ikunu ċekkkjati r-reġistru u l-marki ta' identifikazzjoni tal-hnieżer imsemmija fl-Artikoli 4 u 5 tad-Direttiva 92/102/KEE;
- (b) iċ-ċaqliq u trasport ta' hnieżer fuq toroq pubbliċi jew privati, barra meta jkun neċessarju t-toroq għas-servizz ta' l-azjendi, għandu jkun projbit sakemm ma jkunx approvat mill-awtorità kompetenti. Din il-projbizzjoni m'għandhiex għalfejn tkun applikata għat-trasport ta' hnieżer fit-triq jew bil-ferrovija bla ma jsir hatt jew waqfien, jew għal hnieżer għall-qatla li jkunu ġejjin min barra ż-żona protetta u fi triqithom lejn biċċerija li tkun tinsab fl-istess żona għal qtil immedjat;
- (ċ) trakkijiet u vetturi u tagħmir iehor li jintużaw biex iġorru l-hnieżer jew animali oħra jew materjal li jista' jkun kontaminat (bħal karkassi, għalf, demel, skart likwidu u materjal iehor għandhom ikunu mnaddfa, diżinfettati, jekk ikun hemm bżonn diżinfettazzjoni u trattati kemm jista' jkun malajr wara l-kontaminazzjoni, skond l-Artikolu 12.

L-ebda trakk jew vettura li jkunu ntużaw għall-garr tal-hnieżer ma jistgħu jhallu ż-żona mingħajr ma jkunu mnaddfa u diżinfettati;

- (d) l-ebda animal domestiku iehor ma jista' jhalli jew johrog minn azjenda mingħajr l-awtorizzazzjoni ta' l-awtorità kompetenti;
- (e) il-hnieżer kollha mejta jew morda fażjenda għandhom ikunu immedjatament notifikati lill-awtorità kompetenti, li minn-naħa tagħha trid tagħmel l-investigazzjonijiet approprijati skond il-proċeduri preskritti fil-manwal dijanjostiku;
- (f) il-hnieżer ma jistgħux jitnehhew mill-azjenda fejn ikunu miżmuma għal minn ta' l-anqas 30 jum wara t-tmiem tat-tindif u diżinfettazzjoni preliminari, u jekk ikun hemm bżonn, diżinfettazzjoni ta' l-azjendi infettati. Wara 30 jum, bla ħsara għall-kondizzjonijiet preskritti fil-paragrafu 3, l-awtorità kompetenti tista' tawtorizza t-tnehhija tal-hnieżer mill-azjenda msemija biex ikunu trasportati direttament lejn:
  - biċċerija nominata mill-awtorità kompetenti, preferibbilment fiż-żona protetta jew sorveljata, għall-ghan ta' qtil immedjat,
  - impjant ta' proċessar jew post adattat fejn il-hnieżer ikunu maqtula mill-ewwel u l-karkassi tagħhom ikunu proċessati taht sorveljanza uffiċjali,
  - f'ċirkostanzi eċċezzjonali, stabbilimenti oħra li jinsabu fiż-żona protetta jew sorveljata. Stati Membri li jkunu qed jagħmlu użu minn din id-disposizzjoni għandhom jinformat mill-immedjatament b'dan lill-Kummissjoni fil-Kumitat Permanenti Veterinarju;
- (g) sperma, bajd jew embriji ta' hnieżer m'għandhomx iħallu l-azjendi li jkunu jinsabu fiż-żona taht sorveljanza;
- (h) kull persuna li tidhol jew tohrog minn azjendi tal-hnieżer għandha thares miżuri xierqa ta' iġjene sabiex jitnaqqas ir-riskju li l-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez jinxtered.

2. Meta l-projbizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 jinżammu fis-seħh għal aktar minn 40 jum minhabba aktar kazi ta' tfaqqiegħ tal-marda, u minhabba f'hekk jinholqu problemi dwar il-gid ta' l-animali u problemi oħra relatati maż-żamma tal-hnieżer, bla ħsara għall-kondizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 3, l-awtorità kompetenti tista', wara applikazzjoni raġunata mis-sid, tawtorizza t-tnehhija tal-hnieżer minn azjenda f'żona protetta, biex jingarru dritt lejn:

- (a) biċċerija nominata mill-awtorità kompetenti, preferibbilment fiż-żona protetta jew sorveljata, għall-ghan ta' qtil immedjat,
- (b) impjant ta' proċessar jew post adattat fejn il-hnieżer jinqatlu mill-ewwel u l-karkassi tagħhom ikunu proċessati taht sorveljanza uffiċjali,
- (ċ) f'ċirkostanzi eċċezzjonali, lejn stabbilimenti oħra fiż-żona protetta jew taht sorveljanza. Stati Membri li jagħmlu użu minn din id-disposizzjoni għandhom jinformat mill-immedjatament b'dan lill-Kummissjoni fil-Kumitat Veterinarju Permanenti.

3. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, l-awtorità kompetenti tista' tawtorizza t-tnehhija tal-hnieżer mill-azjenda kkonċernata, bil-kondizzjoni li:

- (a) veterinarju uffiċjali jkun wettaq eżami kliniku tal-hnieżer fl-azjenda b'mod speċjali ta' dawk li jridu jkunu mċaqalqa, inkluż it-tehid tat-temperatura tal-ġisem skond il-proċeduri preskritti fil-manwal dijanjostiku u ċċekkjar tar-reġistru u tal-marki ta' identifikazzjoni tal-hnieżer imsem- mija fl-Artikoli 4 u 5 tad-Direttiva 92/102/KEE;
- (b) il-kontrolli u l-eżamijiet imsemmija f'punt (a) ma wrew ebda evidenza ta' deni Afrikan tal-qżieq u konformità mad-Direttiva 92/102/KEE;
- (ċ) il-hnieżer ikunu trasportati f'vetturi sigillati mill-awtorità kompetenti;
- (d) il-vettura u t-tagħmir li jkunu ġew involuti fit-trasport tal-hnieżer jiġu mnaddfa u diżinfettati immedjatament wara t-trasport skond id-disposizzjonijiet imsemmija fl-Arti- kolu 12;
- (e) jekk il-hnieżer se jinqatlu f'biċċerija jew mod ieħor, numru suffiċjenti ta' kampjuni jittiehdu mill-hnieżer skond il- manwal dijanjostiku biex il-preżenza tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq f'dawn l-azjendi tkun tista' tiġi konfermata jew eskluża;

(f) jekk il-hnieżer għandhom jittiehdu lejn biċċerija:

- l-awtorità kompetenti responsabbli mill-biċċerija tkun giet infurmata bl-intenzjoni li jintbghatu l-hnieżer u tinnotifika lill-awtorità tat-trasport kompetenti dwar il- wasla tagħhom,
- hekk kif jaslu l-biċċerija, dawn il-hnieżer jinżammu u jinqatlu separatament minn hnieżer ohra,
- matul l-ispezzjoni *ante* u *post mortem* magħmula fil- biċċerija nominata, l-awtorità kompetenti tiegħu f'kon- siderazzjoni kull sinjal tal-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieq,
- il-laħam frisk ta' dawn il-hnieżer ikun ipproċessat jew immarkat bil-marka speċjali msemmija fl-Artikolu 5a tad-Direttiva tal-Kunsill 72/461/KEE tat-12 ta' Diċembru 1972 dwar problemi ta' saħħa li jaffetwaw il-kummerċ intra-Komunitarju fil-laħam frisk⁽¹⁾, u li hu proċessat separatament skond ir-regoli ta' l- Artikolu 4(1)(a)(i) tad-Direttiva tal-Kunsill 80/215/KEE tat-22 ta' Jannar 1980 dwar problemi ta' saħħa ta' l- animal li jolqtu l-kummerċ intra-Komunitarju fil- prodotti tal-laħam⁽²⁾. Dan irid issir fi stabbiliment nominat mill-awtorità kompetenti. Il-laħam irid jintb- għat lill-istabbiliment imsemmi bil-kondizzjoni li l- kunsinna tkun sigillata qabel it-tluq u tibqa sigillata matul it-trasport kollu.

4. Il-mizuri fiż-żona protetta għandhom jibqgħu jkunu applikati minn ta' l-anqas sa ma:

- (a) ikun sar it-tindif, diżinfettar u, jekk ikun hemm bżonn, id- diżinsetticizzazzjoni fl-azjendi infettati;

- (b) il-hnieżer fl-azjendi kollha jkunu għaddew minn eżamijiet kliniċi u ta' laboratorji magħmula skond il-manwal dijanjostiku sabiex tkun identifikata l-preżenza possibbli tal- virus tad-deni Afrikan tal-qżieq.

L-eżamijiet imsemmija f'punt (b) m'għandhomx isiru qabel ma jkunu għaddew 45 ġurnata mit-tmiem tat-tindif, diżinfettar u jekk ikun hemm bżonn diżinsetticizzazzjoni preleminari fl- azjendi infettati.

5. Madankollu, b'deroga mill-paragrafi 1(f), u mill-para- grafi 2 u 4, il-perjodi ta' 40 u 45 jum stipulati hemm jistgħu jitnaqqsu għal 30 jum jekk, skond il-manwal dijanjostiku, l- Istat Membri jkunu applikaw programm intensiv ta' tehid ta' kampjuni u eżamijiet li jagħmluha possibbli li tkun kategorika- ment eskluża l-preżenza ta' deni Afrikan tal-qżieq fl-azjenda in kwistjoni.

L-Artikolu 11

Mizuri fiż-żona ta' sorveljanza stabbilita

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-mizuri li ġejjin ikunu applikati fiż-żona ta' sorveljanza:

- (a) għandu jsir ċensiment ta' l-azjendi kollha tal-hnieżer;
- (b) iċ-ċaqlieg u trasport ta' hnieżer fuq toroq pubbliċi u privati, barra meta jkun neċessarju t-toroq ta' servizz għall-azjendi, għandu jkun projbit sakemm ma jkunx approvat mill-awtorità kompetenti. Din il-projbizzjoni m'għandhiex għalfejn tkun applikata għat-trasport ta' hnieżer bit-triq jew bil-ferrovija, mingħajr hatt jew waqfien, jew għal hnieżer għall-qatla li jkunu ġejjin minn barra ż-żona ta' sorveljanza u fi triqithom lejn biċċerija li tkun tinsab fl-istess żona għal qtil immedjat;
- (ċ) trakkijiet u vetturi u tagħmir ieħor, li jintużaw biex iġorru l-hnieżer jew animali ohra jew materjal li jistgħu jkunu kontaminati (bħal karkassi, għalf, demel, skart likwidu u affarijiet bħal dawn) għandhom ikunu mnaddfa, diżinfet- tati, u jekk ikun hemm bżonn diżinsetticizzati u trattati kemm jista' jkun malajr wara l-kontaminazzjoni, skond l- Artikolu 12. L-ebda trakk jew vettura li jkunu ntużaw għall-garr tal-hnieżer ma jistgħu jhallu ż-żona mingħajr ma jkunu mnaddfa u diżinfettati;

- (d) l-ebda animal domestiku ieħor ma jista' jħalli jew johrog minn azjenda matul l-ewwel sebat ijiem wara l-istabbili- ment taż-żona mingħajr l-awtorizzazzjoni ta' l-awtorità kompetenti;

- (e) il-hnieżer kollha mejta jew morda f'azjenda għandhom ikunu immedjatament notifikati lill-awtorità kompetenti, li minn-naħa tagħha trid tibda l-investigazzjonijiet skond il-proċeduri preskritti fil-manwal dijanjostiku;

⁽¹⁾ ĠU L 302, tal-31.12.1972, p. 24 (S.E. SER. I (1972) p. 3). Direttiva kif emendata bl-Att ta' l-Adeżjoni ta' l-1994.

⁽²⁾ ĠU L 47, tal-21.2.1980, p. 4. Direttiva kif emendata bl-Att ta' l- Adeżjoni ta' l-1994.

(f) hnieżer ma jistgħux jitnehhew mill-azjenda fejn ikunu miżmuma qabel ta' l-inqas 30 jum mit-tmiem tat-tindif u diżinfettazzjoni preliminari, u jekk ikun hemm bżonn, diżinsetticizzazzjoni ta' l-azjendi infettati. Wara 30 jum, bla hsara għall-kondizzjonijiet ta' l-Artikoli 10(3), l-awtorità kompetenti tista' tawtorizza t-tnehhija tal-hnieżer mill-azjenda msemmija sabiex ikunu trasportati direttament lejn:

- biċċerija nominata mill-awtorità kompetenti, preferibbilment fiż-żona protetta jew sorveljata, għall-għan ta' qtil immedjat,
- impjant ta' proċessar jew post adattat fejn il-hnieżer ikunu maqtula mill-ewwel u l-karkassi tagħhom ikunu proċessati taht sorveljanza uffiċjali,
- f'ċirkostanzi eċċezzjonali, stabbilimenti oħra li jkunu fiż-żona protetta jew sorveljata. Stati Membri li jagħmlu użu minn din id-disposizzjoni għandhom jinfurmaw immedjatament b'dan lill-Kummissjoni fil-Kumitat Permanenti Veterinarju;

Madankollu, jekk il-hnieżer iridu jittiehdu lejn biċċerija, fuq talba ta' Stat Membru, akkumpanjata minn ġustifikazzjoni approprijata, u skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 24(2), derogi mill-Artikolu 10(3)(e) u (f), ir-raba' inċiż, dan jista' jkun awtorizzat, b'mod partikolari dwar l-immarrar tal-laħam ta' dawn il-hnieżer u l-użu sussegwenti tiegħu, u d-destinazzjoni tal-prodotti trattati;

- (g) sperma, bajd jew embriji ta' hnieżer m'għandhomx iħallu l-azjendi li jkunu jinsabu fiż-żona sorveljata;
- (h) kull persuna li tidhol jew toħroġ minn azjendi tal-hnieżer għandha thares miżuri xierqa ta' iġjene biex jitnaqqas ir-riskju li l-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq jinxtered.

2. Meta l-projbizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 jinżammu fis-seħh għal aktar minn 40 jum minhabba aktar tfaqqiegħ tal-marda, u minhabba f'hekk jinholqu problemi dwar is-saħħa ta' l-animali u problemi oħra relatati maż-żamma tal-hnieżer, bla hsara għall-kondizzjonijiet fl-Artikolu 10(3), l-awtorità kompetenti tista', wara applikazzjoni raġunata mis-sid, tawtorizza t-tnehhija tal-hnieżer minn azjenda fiż-żona protetta jew sorveljata, biex ikunu direttament trasportati lejn:

- (a) biċċerija nominata mill-awtorità kompetenti, preferibbilment fiż-żona protetta jew sorveljata għall-għan ta' qtil immedjat,
- (b) impjant ta' proċessar jew post adattat fejn il-hnieżer ikunu maqtula mill-ewwel u l-karkassi tagħhom ikunu proċessati taht superviżjoni uffiċjali, jew
- (ċ) f'ċirkostanzi eċċezzjonali, stabbilimenti oħra fiż-żona protetta. Stati Membri li jagħmlu użu minn din id-disposizzjoni għandhom jinfurmaw immedjatament b'dan lill-Kummissjoni fil-Kumitat Permanenti Veterinarju.

3. Il-miżuri fiż-żona ta' sorveljanza għandhom jibqgħu japplikaw minn ta' l-anqas sa ma:

- (a) it-tindif, diżinfettar u, jekk ikun hemm bżonn, diżinsetticizzazzjoni fl-azjendi infettati jkunu twettqu;
- (b) il-hnieżer fl-azjendi kollha jkunu għaddew minn eżamijiet kliniċi u, fejn ikun hemm bżonn, ta' laboratorji kif preskritt fil-manwal dijanjostiku biex tkun identifikata l-preżenza eventwali tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq.

L-eżamijiet imsemmija f'punt (b) m'għandhomx jitwettqu qabel ma jkunu għaddew 40 jum mit-tmiem ta' miżuri ta' tindif, diżinfettar u, jekk ikun hemm bżonn disinsetticizzazzjoni, fl-azjendi infettati jkunu tlestew.

4. Madankollu, b'deroga mill-paragrafu 1(f), u mill-paragrafi 2 u 3, il-perjodi ta' 30 jum stipulati fil-paragrafu 1(f) u l-perjodi ta' 40 jum stipulati f'paragrafi 2 u 3 jistgħu jitnaqqsu rispettivament għal 21, 30 u 20 jum jekk, skond il-manwal dijanjostiku, l-Istati Membri jkunu wettqu programm ta' teħid ta' kampjuni u ta' eżamijiet intensivi li jagħmluha possibbli li tkun eskluża l-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieq fl-azjenda in kwistjoni.

L-Artikolu 12

Tindif, diżinfettar u trattament b'insetticidi

Stati Membri jridu jiżguraw li:

- (a) id-diżinfettanti u l-insetticidi użati u l-koncentrazzjonijiet tagħhom ikunu uffiċjalment approvati mill-awtorità kompetenti;
- (b) it-tindif, diżinfettazzjoni u, jekk ikun hemm bżonn, l-operazzjonijiet insetticidi jitwettqu taht sorveljanza uffiċjali skond:
- l-istruzzjonijiet mogħtija mill-veterinarju uffiċjali; u
  - il-principji u proċeduri preskritti fl-Anness II.

L-Artikolu 13

Ripopolazzjoni ta' azjendi tal-hnieżer wara tfaqqiegħ ta' mard

1. L-introduzzjoni mill-ġdid tal-hnieżer fl-azjendi msemmija fl-Artikolu 5 m'għandhiex isseħh qabel minn ta' l-anqas 40 jum wara t-tmiem tat-tindif, diżinfettar u, jekk ikun hemm bżonn, l-operazzjoni ta' diżinsetticizzazzjoni fl-azjenda in kwistjoni skond il-paragrafi 2 sa 5 ta' dan l-Artikolu.

2. Fl-introduzzjoni mill-ġdid ta' hnieżer għandu jitqies it-tip ta' trobbija prattikata fl-azjenda kkonċernata, u din għandha thares waħda mill-proċeduri preskritti f'paragrafi 3 u 4.

3. Fil-każ ta' azjendi fejn l-okkorrenza tal-marda ma tkunx giet relatata ma' vettori, il-proċedura li ġeja ghandha tiġi applikata:

(a) fejn ghandhom x'jaqsmu azjendi fil-berah, l-introduzzjoni mill-ġdid tal-hnieżer ghandha tibda bl-introduzzjoni ta' hnieżer sentinella li jkunu ġew iċċekkjati u misjuba negattivi għall-preżenza ta' anti-korpi kontra l-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq jew li ġejjin minn azjendi li ma kienux sugġetti għal restrizzjonijiet li ghandhom x'jaqsmu mad-deni Afrikan tal-qżieq. Il-hnieżer sentinella ghandhom jitpoġġew, skond il-htigijiet ta' l-awtorità kompetenti, madwar l-azjenda infettata kollha u ghandhom jittieħdu kampjuni minnhom 45 ġurnata wara, u ghandhom ikunu ttestjati għall-preżenza ta' anti-korpi, skond il-manwal dijanjostiku. L-ebda hanżir ma jista' jhalli l-azjenda qabel ma jkun hemm ir-riżultati negattivi tat-testijiet seroloġiċi; jekk l-ebda wiehed mill-hnieżer ma jiżviluppa anti-korpi kontra l-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq, imbagħad tkun tista' ssehħ mill-ġdid ripopolazzjoni shiha;

(b) dwar forom ohra ta' trobbija, l-introduzzjoni mill-ġdid ta' hnieżer ghandha ssehħ skond il-miżuri previsti f'punt (a) jew ghandha tkun bażata fuq ripopolazzjoni totali, sakemm:

- il-hnieżer kollha jaslu f'perjodu ta' 20 jum u jiġu minn azjendi li ma kienu sugġetti għal ebda restrizzjoni relatata mad-deni Afrikan tal-qżieq,
- hnieżer fil-merħla ripopolata ghandhom ikunu sugġetti għal eżami seroloġiku skond il-manwal dijanjostiku. It-tehid ta' kampjuni għall-eżami għandu jsir l-aktar kmieni 45 jum wara l-wasla ta' l-ahħar hnieżer,
- l-ebda hanżir ma jista' jhalli l-azjenda qabel ma r-riżultati negattivi ta' l-eżami seroloġiku jkunu disponibbli.

4. Fil-każ ta' azjendi fejn l-okkorrenza tal-marda tkun giet relatata ma' vettori, ir-ripopolazzjoni m'għandhiex issehħ għal minn ta' l-anqas sitt snin, hliif:

- (a) jekk operazzjonijiet speċifiċi sabiex ikunu eliminati l-vettori mill-istabbilimenti u postijiet fejn il-hnieżer ghandhom jinżammu jew fejn jistghu jiġu f'kuntatt mal-vettori, ma jkunux twettqu b'suċċess taht sorveljanza uffiċjali, jew
- (b) kien possibbli li jintwera li l-persistenza tal-vettoru ma għadhiex aktar tirrappreżenta riskju sinifikanti li jkun trasmiss id-deni Afrikan tal-qżieq.

Minn hemm 'il quddiem, il-miżuri preskritti fil-paragrafu 3(a) ghandhom japplikaw.

Flimkien ma dawn il-miżuri, madankollu, l-ebda hanżir ma jista' jhalli l-azjenda in kwistjoni wara r-ripopolazzjoni shiha qabel ma jkunu saru aktar eżamjiet seroloġiċi għad-deni Afrikan tal-qżieq b'riżultati negattivi fuq kampjuni miġbura mill-hnieżer fl-azjenda l-aktar kmieni 60 jum wara r-ripopolazzjoni shiha, skond il-manwal dijanjostiku.

5. Fejn l-okkorrenza tal-marda ma tkunx giet marbuta ma' vettori, u jekk ikunu għaddew aktar minn 6 xhur mit-tmiem tat-tindif u diżinfettar ta' l-azjenda, l-awtorità kompetenti tista' tawtorizza deroga mill-paragrafu 3, wara li tqis is-sitwazzjoni epidemjoloġika.

6. L-introduzzjoni mill-ġdid ta' annimali domestiċi ta' speċi differenti mill-hnieżer fl-azjendi deskritti fl-Artikolu 5 ghandha tkun sugġetta għal awtorizzazzjoni mill-awtorità kompetenti, li ghandha tqis ir-riskju ta' tixrid ta' l-infezzjoni jew tal-persistenza tal-vettori preżentat minn dik l-introduzzjoni mill-ġdid.

L-Artikolu 14

Miżuri f'każijiet fejn ikun suspettat jew konfermat id-deni Afrikan tal-qżieq f'biċċerija jew f'mezz ta' trasport

1. Fejn ikun hemm suspett ta' deni Afrikan tal-qżieq f'biċċerija jew f'mezz ta' trasport, l-Istati Membri ghandhom jiżguraw li l-awtorità kompetenti tqiegħed mill-ewwel fis-sehħ il-mezzi uffiċjali ta' investigazzjoni sabiex tikkonferma jew teskludi il-preżenza tal-marda skond il-proċeduri preskritti fil-manwal dijanjostiku.

2. Jekk xi każ ta' deni Afrikan tal-qżieq ikun misjub f'biċċerija jew f'mezz ta' trasport, l-awtorità kompetenti ghandha tiżgura li:

- (a) l-annimali kollha suxxettibbli fil-biċċerija jew fil-mezz ta' trasport jinqatlu mingħajr dewmien;
- (b) il-karkassi, l-intern u l-iskart ta' annimali nfettati jew potenzjalment infettati jkunu proċessati taht sorveljanza uffiċjali;
- (ċ) tindif, diżinfettar u, jekk ikun hemm bżonn, diżinsettiċizzazzjoni ta' bini u tagħmir, inkluż vetturi, isiru taht is-sorveljanza tal-veterinarju uffiċjali skond l-Artikolu 12;
- (d) issir inkjesta epidemjoloġika skond l-Artikolu 8 *mutatis mutandis*;
- (e) l-iżolat tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq huwa sugġett għall-proċedura ta' laboratorju preskritta fil-manwal dijanjostiku, biex ikun identifikat it-tipp genetik tal-virus;
- (f) il-miżuri msemmija fl-Artikolu 7 huma applikati fl-azjenda meta l-hnieżer infettati jew il-karkassi jkunu ġew minn azjendi ohra li kienu f'kuntatt. Jekk ma jkunx indikat mod ieħor mill-inkjesta epidemjoloġika, il-miżuri preskritti fl-Artikolu 50 ghandhom ikunu applikati fl-azjenda ta' oriġini tal-hnieżer jew tal-karkassi infettati;
- (g) l-ebda annimali m'għandhom jerggħu jiddaħhlu għal qtil jew trasport għal minn ta' l-anqas 24 siegħa wara t-tmiem tat-tindif, diżinfettar u, jekk ikun hemm bżonn, id-diżinsettiċizzazzjoni mwettqa skond l-Artikolu 12.

L-Artikolu 15

Miżuri fejn id-deni Afrikan tal-qżieqez ikun suspettat jew konfermat fi hnieżer salvaġġi

1. Immedjatament wara li l-awtorità kompetenti ta' Stat Membru jkollha informazzjoni li l-hnieżer salvaġġi jkunu suspettati li huma nfettati, għandha tiegħu l-miżuri kollha xierqa sabiex tikkonferma jew teskludi l-preżenza tal-marda, billi tagħti informazzjoni lis-sidien tal-hnieżer u lill-kaċċaturi, u b'investigazzjonijiet dwar il-hnieżer salvaġġi kollha maqtula jew misjuba mejta, inkluż testijiet fil-laboratorju.

2. Hekk kif ikun hemm konferma ta' każ primarju ta' deni Afrikan tal-qżieqez fi hnieżer salvaġġi, sabiex titnaqqas il-firxa tal-marda, l-awtorità kompetenti ta' Stat Membru għandha mill-ewwel:

(a) twaqqaf grupp ta' esperti inklużi veterinarji, kaċċaturi, bijoloġisti tal-hajja salvaġġa u epidemjoloġisti. Il-grupp ta' esperti għandu jgħin lill-awtorità kompetenti billi:

- jistudja s-sitwazzjoni epidemjoloġika u jiddefinixxi zona infettata skond l-Artikolu 16(3)(b),
- iwaqqaf miżuri xierqa li għandhom ikunu applikati fiż-żona infettata flimkien ma daww imsemmija f'punti (b) u (c); dawn il-miżuri jistgħu jinkludu s-sospensjoni tal-kaċċa u l-projbizzjoni ta' għalf lill-hnieżer salvaġġi,
- jipprepara pjan ta' eradikazzjoni li għandu jkun sottomess lill-Kummissjoni skond l-Artikolu 16,
- jagħmel kontrolli sabiex jivverifika l-effettività tal-miżuri adottati sabiex jinqered id-deni Afrikan tal-qżieqez miż-żona infettata;

(b) iqiegħed taht sorveljanza uffiċjali azjendi tal-hnieżer fiż-żona identifikata bħala infettata, u għandu b'mod partikolari jordna li:

- isir ċensiment uffiċjali ta' kull kategorija ta' hnieżer fl-azjenda; iċ-ċensiment għandu jinżamm aġġornat mis-sid. L-informazzjoni fiċ-ċensiment għandha tingħata meta tintalab u għandha tkun iċċekkjata f'kull spezzjoni. Madankollu, rigward azjendi fil-beraħ tal-hnieżer, l-ewwel ċensiment li jsir jista' jsehh fuq bażi ta' stima,
- il-hnieżer kollha fl-azjenda għandhom jinżammu fil-kwartieri tagħhom jew f' xi post fejn jistgħu jkunu iżolati mill-hnieżer salvaġġi. Il-hnieżer salvaġġi ma jistax ikollhom aċċess għal kull materjal li jista' sussegwentement jiġi f'kontatt ma' hnieżer fl-azjenda,
- l-ebda hanzir ma jista' jithalla jidhol jew johroġ minn azjenda, hlief meta dan ikun awtorizzat mill-awtorità kompetenti b'konsiderazzjoni tas-sitwazzjoni epidemjoloġika,
- mezz xierqa ta' diżinfettar u jekk ikun hemm bżonn ta' diżinsettiċizzazzjoni għandhom jintużaw fid-dhul u l-hruġ tal-bini fejn kienu miżmuma l-hnieżer u ta' l-azjenda stess,
- għandhom jittieħdu miżuri xierqa ta' iġjene mill-persuni kollha li jiġu f'kontatt mal-hnieżer salvaġġi, sabiex jitnaqqas ir-riskju li jinxtered il-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez,

- il-hnieżer kollha mejta jew morda b'sintomi tad-deni Afrikan tal-qżieqez f'azjenda għandhom ikunu eżaminati għall-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieqez,
- l-ebda parti ta' xi hanzir salvaġġ, kemm jekk għax inqatel bi sparatura kif ukoll jekk instab mejjet, u l-ebda materjal jew tagħmir li jista' jkun kontaminat bil-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez, ma' jista' jiddaħhal f'azjenda tal-hnieżer,
- hnieżer, sperma, embriji jew il-bajd tagħhom m'għandhomx jiġu mħarrka miż-żona nfettata għal kummerċ intra-Komunitarju;

(c) isir arrangament biex il-hnieżer salvaġġi li jkunu sparawlhom jew li nstabu mejta fiż-żona definita bħala nfettata jkunu spezzjonati minn veterinarju uffiċjali u eżaminati għad-deni Afrikan tal-qżieqez skond il-manwal dijanjostiku. Karkassi ta' l-annimali kollha misjuba pozittivi għandhom ikunu proċessati taht sorveljanza uffiċjali. Meta testijiet bħal dawn jirriżultaw fin-negattiv fejn jidhol id-deni Afrikan tal-qżieqez, l-Istati Membri għandhom japplikaw il-miżuri preskritti fl-Artikolu 11(2) tad-Direttiva tal-Kunsill 92/45/KEE tas-16 ta' Ġunju 1992 dwar problemi tas-saħħa pubblika u tas-saħħa ta' l-annimali li għandhom x'jaqsmu mal-qtil ta' annimali salvaġġi u t-tqegħid fis-suq ta' laħam ta' annimali salvaġġi⁽¹⁾. Partijiet mhux maħsuba għal konsum tal-bniedem għandhom ikunu proċessati taht sorveljanza uffiċjali;

(d) tiżgura li l-iżolat tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez ikun sugġett għall-proċedura tal-laboratorju indikata fil-manwal dijanjostiku, sabiex ikun identifikat it-tip ġenetiku tal-virus.

3. Jekk jitfaċċa każ ta' deni Afrikan tal-qżieqez fi hnieżer salvaġġi f'żona ta' Stat Membru qrib it-territorju ta' Stat Membru ieħor, l-Istati Membri kkonċernati għandhom jikkollaboraw biex jiġu stabbiliti miżuri għall-kontroll tal-marda.

L-Artikolu 16

Pjanijiet għall-qerda tad-deni Afrikan tal-qżieqez mill-popolazzjoni tal-hnieżer salvaġġi

1. Bla hsara għall-miżuri preskritti fl-Artikolu 15, l-Istati Membri għandhom jissottomettu lill-Kummissjoni fi żmien 90 jum mill-konferma ta' każ primarju ta' deni Afrikan tal-qżieqez fi hnieżer salvaġġi pjan bil-miktub dwar il-miżuri meħuda biex tinqered il-marda fiż-żona definita bħala nfettata, u tal-miżuri applikati fl-azjendi f'dik iż-żona.

Il-Kummissjoni għandha teżamina l-pjan sabiex ikun determinat jekk dan jippermettix li jintlaħaq il-għan mixtieq. Il-pjan, jekk ikun hemm bżonn b'xi emendi, għandu jkun approvat skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 24(2).

Il-pjan jista' sussegwentement ikun emendat jew supplimentat sabiex jittieħed kont ta' l-iżviluppi fis-sitwazzjoni.

Jekk dawn l-emendi jikkonċernaw id-definizzjoni mill-ġdid taż-żona infettata, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-Kummissjoni u l-Istati Membri l-oħra jkunu infurmati b'dawn l-emendi mingħajr dewmien.

⁽¹⁾ ĠU L 268, ta' l-14.9.1992, p. 35. Direttiva kif emendata bid-Direttiva 97/79/KE (GU L 24, tat-30.1.1998, p. 31).

Jekk l-emendi jikkoncernaw disposizzjonijiet oħra tal-pjan, l-Istati Membri għandhom jissottomettu l-pjan emendat lill-Kummissjoni għall-eżami u għall-approvazzjoni eventwali skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 24(2).

2. Wara li l-miżuri previsti fil-pjan imsemmi fil-paragrafu 1 ikunu ġew approvati, dawn għandhom jissostitwixxu l-miżuri inizjali preskritti fl-Artikolu 15, f'data li għandha tkun deċiża meta tkun mogħtija l-approvazzjoni.

3. Il-pjan imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jkun fih informazzjoni dwar:

- (a) ir-riżultati ta' l-investigazzjonijiet epidemjoloġiċi li twettqu u d-distribuzzjoni ġeografika tal-marda;
- (b) id-definizzjoni taż-żona nfettata fit-territorju ta' l-Istat Membru kkonċernat. Meta tkun qed tiġi definita ż-żona nfettata, l-awtorità kompetenti għandha tqis:
  - ir-riżultati ta' l-investigazzjonijiet epidemjoloġiċi li twettqu u d-distribuzzjoni ġeografika tal-marda,
  - il-popolazzjoni ta' hnieżer salvaġġi fiż-żona,
  - il-preżenza ta' ostakoli kbar naturali jew artifiċjali għall-moviment tal-hnieżer salvaġġi,
- (c) l-organizzazzjoni ta' kooperazzjoni mill-qrib bejn bijoloġisti, kaċċaturi, organizzazzjonijiet tal-kaċċa, is-servizzi tal-hajja salvaġġa u l-awtoritajiet veterinarji (sahħa ta' l-annimali u saħħa pubblika);
- (d) il-kampanja ta' informazzjoni li għandha tkun infurzata sabiex iżżid l-interess tal-kaċċaturi fil-miżuri li għandhom jadottaw fil-qafas ta' pjan ta' eradikazzjoni;
- (e) sforzi speċifiċi magħmula sabiex tkun determinata l-firxa ta' l-infezzjoni fil-popolazzjoni tal-hnieżer salvaġġi, b'investigazzjoni ta' hnieżer salvaġġi maqtula mill-kaċċaturi jew misjuba mejta, u bit-testijiet fil-laboratorju, inklużi investigazzjonijiet epidemjoloġiċi mqassma skond l-età;
- (f) il-htigijiet li jridu jitharsu mill-kaċċaturi biex tkun evitata l-firxa tal-marda;
- (g) il-metodu għat-tneħħija ta' hnieżer salvaġġi misjuba mejta jew maqtula b'xi tir, għandu jkun ibbażat fuq:
  - proċessar taħt sorveljanza uffiċjali, jew
  - spezzjoni minn veterinarju uffiċjali u testijiet ta' laboratorju kif previst fil-manwal dijanjostiku. Karkassi ta' l-annimali kollha misjuba pożittivi għandhom ikunu proċessati taħt sorveljanza uffiċjali. Meta dawn it-testijiet jirriżultaw fin-negattiv fejn għandu x'jaqsm id-deni Afrikan tal-qżieqez, l-Istati Membri għandhom japplikaw il-miżuri preskritti fl-Artikolu 11(2) tad-Direttiva 92/45/KEE. Partijiet mhux mahsuba għall-konsum tal-bniedem għandhom ikun proċessati taħt sorveljanza uffiċjali;
- (h) l-inkjesta epidemjoloġika li ssir fuq kull hanzir salvaġġ, kemm jekk maqtul b'tir jew misjub mejjet. Din l-inkjesta trid tinkludi l-kompletar ta' kwestjonarju li jagħti informazzjoni dwar:
  - iż-żona ġeografika fejn l-annimal instab mejjet jew maqtul bi sparatura,
  - id-data li fiha l-annimal instab mejjet jew maqtul bi sparatura,

- il-persuna li sabet l-annimal mejjet jew maqtul bi sparatura,
- l-età u s-sess tal-hanzir,
- jekk instab maqtul bi sparatura: is-sintomi ta' qabel kien maqtul,
- jekk instab mejjet: l-istat tal-karkassa,
- sejbiet tal-laboratorju;

- (i) programmi ta' sorveljanza u miżuri ta' prevenzjoni applikabbli għall-azjendi li jinsabu fiż-żona definita bhala nfettata, u, jekk ikun hemm bżonn, fl-inhawi ta' madwar, inkluż it-trasport u l-moviment ta' annimali miż-żona u lejn iż-żona; dawn il-miżuri għandhom mill-anqas ikunu jinkludu projbizzjoni fuq il-moviment tal-hnieżer, l-isperma, embriji jew il-bajd tagħhom miż-żona nfettata għall-kummerċ intra-Komunitarju u jistgħu jinkludu projbizzjoni temporanja fuq il-produzzjoni tal-hnieżer u fuq l-istabbiliment ta' azjendi godda;
- (j) kriterji oħra li għandhom ikunu applikati biex jitneħħew il-miżuri mehuda;
- (k) l-awtorità responsabbli għas-sorveljanza u l-koordinazzjoni tad-dipartimenti responsabbli għall-implimentazzjoni tal-pjan;
- (l) is-sistema ta' nformazzjoni stabbilita biex il-grupp ta' esperti maħtur skond l-Artikolu 15(2)(a) ikun jista' jirrevedi r-riżultati tal-pjan ta' eradikazzjoni fuq bażi regolari;
- (m) il-miżuri għall-monitoraġġ tal-marda li għandhom ikunu nfurzati l-aktar kmieni 12-il xahar wara d-dijanjożi ta' l-aħħar każ ta' deni Afrikan tal-qżieqez fi hnieżer salvaġġi fiż-żona definita bhala nfettata; dawn il-miżuri ta' monitoraġġ għandhom jibqgħu fis-seħħ għal minn ta' l-anqas 12-il xahar oħra u għandhom minn ta' l-anqas jinkludu d-disposizzjonijiet diġà nfurzati skond il-punti (e), (g) u (h).

4. Rapport dwar is-sitwazzjoni epidemjoloġika fiż-żona definita u r-riżultati tal-pjan ta' eradikazzjoni għandhom jintbghatu lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra fil-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 23 kull sitt xhur.

Regoli aktar dettalji li għandhom x'jaqsmu ma' l-informazzjoni li trid tiġi provduta mill-Istati Membri fuq din il-kwistjoni, jistgħu jiġu adottati skond il-proċeduri li għalihom hemm referenza fl-Artikolu 23(2).

L-Artikolu 17

Miżuri biex ikun evitat it-tixrid tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez permezz ta' vettori

1. Jekk il-preżenza ta' vettori tkun possibbli jew suspettata f'azjenda fejn id-deni Afrikan tal-qżieqez ikun ġie konfermat, l-awtorità kompetenti għandha tiżgura li:

- (a) il-bini nfettat u l-madwar tiegħu jkunu ċċekkati għall-preżenza ta' vettori, permezz ta' spezzjoni fiżika u, jekk ikun hemm bżonn, bil-qbid ta' kampjuni skond l-Anness III;

- (b) meta l-preżenza ta' vettori tkun konfermata:
- eżamijiet flaboratorji xierqa għandhom isiru sabiex tkun konfermata jew miċhuda l-preżenza tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez fil-vettori,
  - aktar monitoraġġ xieraq, iċċekkjar u miżuri ta' kontroll ikunu stabbiliti fl-azjenda u fiż-żona ta' madwar l-azjenda;
- (ċ) fejn tkun konfermata l-preżenza ta' vettori iżda l-kontroll tagħhom mhux prattiku, hnieżer u jekk ikun hemm bżonn annimali domestiċi ohra m'għandhomx jinżammu fl-azjenda għal sitt snin mill-inqas.
2. Informazzjoni dwar l-implimentazzjoni ta' paragrafu 1 għandha tingħata mill-Istat Membru kkonċernat lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-ohra fil-qafas tal-Kumitat Permanenti Veterinarju.
3. Aktar miżuri dwar monitoraġġ u kontroll ta' vettori u għall-prevenzjoni tad-deni Afrikan tal-qżieqez jistgħu jkunu adottati skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 24(2).

L-Artikolu 18

Proċeduri dijanjostiċi u rekwiżiti ta' bio-sigurtà

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:
- (a) proċeduri dijanjostiċi, tehid ta' kampjuni u testjar ta' laboratorju biex tkun skoperta xi preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieqez isiru skond il-manwal dijanjostiku;
- (b) xi laboratorju nazzjonali jkun responsabbli għall-koordinazzjoni ta' standards u metodi ta' dijanjożi f'kull Stat Membru skond l-Anness IV.
2. Il-laboratorji nazzjonali msemmija fl-Anness IV għandhom jikkooperaw mal-laboratorju Komunitarju referenzjali kif indikat fl-Anness V. Bla ħsara għad-disposizzjonijiet tad-Deciżjoni tal-Kunsill 90/424/KEE tas-26 ta' Gunju 1990 dwar spejjeż fil-qasam veterinarju ⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 28 tiegħu, is-setgħat u d-dmirijiet tal-laboratorju għandhom ikunu dawk deskritti f'dak l-Anness.
3. Sabiex ikunu żgurati proċeduri uniformi biex dijanjożi tad-deni Afrikan tal-qżieqez u dijanjożi differenzjali approprijata għad-deni klassiku tal-qżieqez, fi żmien sitt xhur mid-data ta' meta din id-Direttiva tidhol fis-seħh u skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 23(2), manwal ta' dijanjożi tad-deni Afrikan tal-qżieqez għandu jkun adottat sabiex ikunu stabbiliti minn ta' l-anqas:
- (a) standards minimi ta' kwalità li għandhom ikunu osservati minn laboratorji dijanjostiċi għad-deni Afrikan tal-qżieqez u għat-trasport tal-kampjuni;
- (b) kriterji u proċeduri li għandhom ikunu segwiti meta jsiru eżamijiet kliniċi jew *post mortem* sabiex tkun ikkonfermata jew eskluża l-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieqez;
- (ċ) il-kriterji u l-proċeduri li għandhom ikunu segwiti fil-ġbir ta' kampjuni minn hnieżer hajjin jew il-karkassi tagħhom, sabiex ikun konfermat jew eskluż id-deni Afrikan tal-qżieqez b'eżamijiet ta' laboratorji, inkluż it-tehid ta'

kampjuni għal testijiet seroloġiċi u viroloġiċi mwettqa fil-qafas ta' l-applikazzjoni tal-miżuri previsti f'din id-Direttiva;

- (d) eżamijiet ta' laboratorji li għandhom jintużaw fid-dijanjożi tad-deni Afrikan tal-qżieqez, inklużi kriterji għall-valutazzjoni tar-riżultati ta' testijiet ta' laboratorji;
- (e) tekniki ta' laboratorju dwar tipi ġenetiċi ta' l-iżolat tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez.

4. Sabiex ikunu garantiti kondizzjonijiet xierqa ta' bio-sigurtà għall-protezzjoni tas-saħħa ta' l-annimali, il-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez, il-ġenoma, l-antiġeni u l-vaċċini tiegħu għal riċerka, dijanjożi jew manifattura għandhom ikunu manipolati jew użati biss f'postijiet, stabbilimenti jew laboratorji approvati mill-awtorità kompetenti.

Il-lista ta' postijiet, stabbilimenti jew laboratorji approvati għandha tingħata lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mill-1 ta' Jannar 2004 u għandha tibqa' tinżamm aġġornata minn hemm 'il quddiem

5. L-Annessi IV u V u l-manwal dijanjostiku jistgħu jkunu supplimentati jew emendati skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 23(2).

L-Artikolu 19

Użu, manifattura u bejgħ ta' vaċċini kontra d-deni Afrikan tal-qżieqez

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li:

- (a) l-użu ta' vaċċini kontra d-deni Afrikan tal-qżieqez ikun projbit;
- (b) il-manipulazzjoni, manifattura, hażna, forniment, distribuzzjoni jew bejgħ ta' vaċċini għad-deni Afrikan tal-qżieqez fit-territorju tal-Komunità jitwettqu taht kontroll uffiċjali.

Madankollu, sabiex jitqiesu l-iżviluppi friċerka xjentifika u teknika dwar il-produzzjoni ta' dan il-vaċċin, il-Kummissjoni għandha tissottometti lill-Kunsill rapport akkumpanjat, jekk ikun hemm bżonn, minn proposti xierqa sabiex tkun aġġornata din id-Direttiva.

L-Artikolu 20

Kontrolli Komunitarji

Esperti mill-Kummissjoni jistgħu jagħmlu spezzjonijiet fil-post f'kooperazzjoni ma l-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istati Membri, sa fejn dan ikun neċessarju biex tkun żgurata l-implimentazzjoni uniformi ta' din id-Direttiva. L-Istat Membru li fih isiru l-kontrolli għandu jipprovi lill-esperti bl-assistenza kollha neċessarja sabiex iwettqu d-dmirijiet tagħhom. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-awtorità kompetenti bir-riżultat tal-kontrolli li jkunu saru.

Ir-regoli ta' applikazzjoni ta' dan l-Artikolu u b'mod partikolari dawk li jirregolaw il-proċedura ta' kooperazzjoni ma' l-awtoritajiet nazzjonali għandhom ikunu adottati skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 23(2).

⁽¹⁾ ĠU L 224, tat-18.8.1990, p. 19. Deciżjoni kif l-ahhar emendata bid-Deciżjoni 2001/572/KE (ĠU L 203, tat-28.7.2001, p. 16).

L-Artikolu 21

Pjanijiet ta' kontinġenza

1. Kull Stat Membru għandu jlesti pjan ta' kontinġenza li jspesifika l-miżuri nazzjonali li għandhom ikunu implimentati fil-każ ta' tfaqqiegh tad-deni Afrikan tal-qżieq, li jiehdu f'konsiderazzjoni l-fattori lokali, bhal, b'mod partikolari, iddensità ta' hnieżer, li tista' tinfluwenza l-firxa tad-deni Afrikan tal-qżieq.

Dan il-pjan għandu jhalli aċċess għal faċilitajiet, tagħmir, persunal u kull materjal ieħor neċessarju għall-qerda ta' malajr u effiċjenti tal-marda.

2. Il-kriterji u r-rekwiżiti li għandhom ikunu applikati għat-thejjja tal-pjan ta' kontinġenza għandhom ikunu dawk preskritti fl-Anness VI.

Skond il-proċedura msemija fl-Artikolu 23(2), dawk il-kriterji u rekwiżiti jistgħu jkunu emendati jew supplimentati biex titqies in-natura speċifika tad-deni Afrikan tal-qżieq u l-progress li jkun sar fl-iżvilupp ta' miżuri biex ikun ikkontrollat it-tixrid tal-marda.

3. Il-Kummissjoni għandha teżamina l-pjanijiet sabiex ikun determinat jekk jippermettux li l-għan mixtieq ikun milhuq u għandha tissuggerixxi lill-Istat Membru ikkonċernat kull emendi neċessarji, b'mod partikolari biex tiżgura li huma kompatibbli ma' dawk ta' Stati Membri oħra.

Il-pjanijiet, jekk ikun hemm b'żonn emendati, għandhom ikunu approvati skond il-proċedura msemija fl-Artikolu 23(2).

Il-pjanijiet jistgħu sussegwentement ikunu emendati jew supplimentati, skond il-proċedura msemija fl-Artikolu 23(2), biex jitqiesu l-iżviluppi dwar is-sitwazzjoni. Jiġri x'jiġri, kull hames snin kull Stat Membru jrid jaġġorna l-pjan u jibgħatu lill-Kummissjoni għall-approvazzjoni skond il-proċedura msemija fl-Artikolu 23(2).

L-Artikolu 22

Ċentri għall-kontroll tal-mard u gruppi ta' esperti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ċentru nazzjonali li jiffunzjona kif għandu jkun għall-kontroll tal-mard ikun jista' jinholoq fil-każ ta' xi tfaqqiegh tad-deni Afrikan tal-qżieq.

2. Iċ-ċentru nazzjonali għall-kontroll tal-mard għandu jidderigi u jimmonitorja l-operazzjonijiet taċ-ċentri lokali għall-kontroll tal-mard imsemija fil-paragrafu 3. Għandu jkun responsabbli, fost affarijiet oħra, għal dan li ġej:

- (a) jiddefinixxi l-miżuri ta' kontroll neċessarji;
- (b) jiżgura l-implimentazzjoni immedjata u effiċjenti tal-miżuri msemija hawn fuq miċ-ċentri lokali għall-kontroll tal-mard;

(c) jalloka haddiema u riżorsi oħra lil ċentri lokali għall-kontroll tal-mard;

(d) jipprovi informazzjoni lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri l-oħra, lill-organizzazzjonijiet veterinarji nazzjonali l-oħra, lill-awtoritajiet nazzjonali u lill-korpi agrikoli u kummerċjali;

(e) jikkoopera mal-laboratorji dijanjostiċi;

(f) jikkoopera mal-gazzetti u *media* oħra;

(g) jikkoopera ma' l-awtoritajiet tal-pulizija biex jiżgura li jittiehdu miżuri legali speċifiċi.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ċentri lokali li jiffunzjonaw kif imiss għall-kontroll tal-mard ikunu jistgħu jinholqu minnufih fil-każ ta' xi tfaqqiegh tad-deni Afrikan tal-qżieq.

4. Xi funzjonijiet taċ-ċentru nazzjonali għall-kontroll tal-mard jistgħu, madankollu, ikunu delegati liċ-ċentri lokali għall-kontroll tal-mard li joperaw fl-ivell amministrattiv kif previst fl-Artikolu 2(2)(p) tad-Direttiva 64/432/KEE ⁽¹⁾ jew f'kull livell ieħor, sakemm il-miri taċ-ċentru nazzjonali għall-kontroll tal-mard ma jkunux b'dan kompromessi.

5. L-Istati Membri għandhom joholqu gruppi permanenti ta' operazzjoni ta' esperti biex tinzamm l-esperjenza neċessarja biex jassistu lill-awtorità kompetenti sabiex tiżgura preparazzjoni xierqa kontra l-marda.

Fil-każ ta' xi tfaqqiegh il-grupp ta' esperti għandu jassisti lill-awtorità kompetenti mill-inqas f'dawn:

(a) l-inkjesta epidemjoloġika;

(b) it-tehid ta' kampjuni, l-ittestjar u l-interpretazzjoni ta' riżultati ta' testijiet tal-laboratorji;

(c) il-holqien ta' miżuri għall-kontroll tal-marda.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ċ-ċentri nazzjonali u lokali għall-kontroll tal-mard u l-grupp ta' esperti jkollhom biżżejjed persunal, faċilitajiet u tagħmir inklużi sistemi ta' komunikazzjoni kif mehtieg, kif ukoll katina ċara u effettiva ta' kmand biex tiżgura l-implimentazzjoni fil-pront ta' miżuri ta' kontroll għall-mard kif preskritti f'din id-Direttiva.

Detalji dwar il-persunal, faċilitajiet, tagħmir, katina ta' kmand u tat-tmexxija ta' ċentri nazzjonali u lokali għall-kontroll tal-mard u tal-grupp ta' esperti għandhom jitnizzlu fil-pjan ta' kontinġenza msemmi fl-Artikolu 21.

7. Aktar kriterji u rekwiżiti dwar il-funzjoni u d-dmirijiet taċ-ċentru nazzjonali għall-kontroll tal-mard, taċ-ċentri lokali għall-kontroll tal-mard u tal-gruppi ta' esperti jistgħu jitnizzlu skond il-proċedura preskritta fl-Artikolu 23(2).

⁽¹⁾ Direttiva tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 1964 dwar problemi ta' saħha ta' l-annimali li jaffettwaw il-kummerċ intra-Komunitarju ta' annimali bovini u hnieżer (ĠU 121, tad-29.7.1964, p. 1977) (S.E. SER.I (1963-1964) p. 164). Direttiva kif l-aħhar emendata bir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 535/2002 (ĠU L 80, tat-23.3.2002, p. 22).

*L-Artikolu 23***Proċedura regolatorja normali**

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meghjuna minn Kumitat.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, l-Artikoli 5 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw.

Il-perjodu previst fl-Artikolu 5(6) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jkun ta' tliet xhur.

3. Il-Kumitat għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu.

*L-Artikolu 24***Proċedura regolatorja aċċellerata**

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meghjuna minn Kumitat.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, l-Artikoli 5 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw.

Il-perjodu previst fl-Artikolu 5(6) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jkun ta' 15-il jum.

3. Il-Kumitat għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu.

*L-Artikolu 25***Emenda għall-Anness I tad-Direttiva 92/119/KEE**

Fl-Anness I tad-Direttiva 92/119/KE il-kliem "marda Teschen" għandhom ikunu mibdula bil-kliem "Deni Afrikan tal-qżieqż".

*L-Artikolu 26***L-implimentazzjoni tal-miżuri**

1. L-Annessi I sa VI ta' din id-Direttiva għandhom ikunu emendati skond il-proċedura preskritta fl-Artikolu 23(2).
2. Kull regola dettaljata neċessarja għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għandha tkun adottata skond il-proċedura preskritta fl-Artikolu 23(2) jew meta s-sitwazzjoni epidemjoloġika tkun titlob dan, skond il-proċedura preskritta fl-Artikolu 24(2).

*L-Artikolu 27***Disposizzjonijiet transizzjonali**

Sa ma tkun applikata din id-Direttiva, disposizzjonijiet transizzjonali dwar il-kontroll tad-deni Afrikan tal-qżieqż jistgħu jkunu adottati skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 23(2).

*L-Artikolu 28***Trasposizzjoni fil-liġi nazżjonali**

L-Istati Membri għandhom iġibu fis-sehh il-liġijiet, regolamenti u disposizzjonijiet amministrattivi neċessarji biex ikunu konformi ma' din id-Direttiva sat-30 ta' Ġunju 2003. Għandhom jinformat b'dan lill-Kummissjoni minnufih.

Għandhom japplikaw dawk id-disposizzjonijiet mill-1 ta' Lulju 2003.

Meta Stati Membri jadottaw dawn il-miżuri, għandu jkun hemm fihom referenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu akkumpanjati minn din ir-referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi biex issir referenza għandhom ikunu preskritti mill-Istati Membri.

*L-Artikolu 29***Dhul fis-sehh**

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fl-20 jum wara l-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*.

*L-Artikolu 30***Dawk indirizzati**

Din id-Direttiva hi indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fil-Lussemburgu, fis-27 ta' Ġunju 2002.

Għall-Kunsill

Il-President

M. ARIAS CAÑETE

L-ANNEX I

Notifikazzjoni ta' mard u aktar informazzjoni epidemjoloġika li għandha tkun ipprovduta mill-Istat Membru fejn id-deni Afrikan tal-qżieqez ikun ġie konfermat

1. Fi żmien 24 siegħa mill-konferma ta' kull tfaqqiegħ primarju, każ primarju fi hnieżer salvagġi jew xi każ f'biċċerija jew f'mezz ta' trasport, l-Istat Membru ikkonċernat għandu jinnotifika permezz ta' Sistema ta' Notifikazzjoni ta' Mard f'Annimali stabbilita skond l-Artikolu 5 tad-Direttiva 82/894/KEE:
  - (a) id-data ta' dispaċċ;
  - (b) il-ħin ta' dispaċċ;
  - (ċ) l-isem ta' l-Istat Membru;
  - (d) l-isem tal-marda;
  - (e) in-numru tat-tfaqqiegħ jew tal-każ;
  - (f) id-data meta d-deni Afrikan tal-qżieqez kien suspettat;
  - (g) id-data tal-konferma;
  - (h) il-metodi użati għall-konferma;
  - (i) jekk il-marda tkunx ġiet ikkonfermata fi hnieżer salvagġi jew fi hnieżer fażjenda, f'biċċerija jew f'mezz ta' trasport;
  - (j) is-sit ġeografiku fejn it-tfaqqiegħ jew il-każ tad-deni Afrikan tal-qżieqez ikun ġie ikkonfermat;
  - (k) il-miżuri meħuda dwar il-kontroll tal-marda.
2. Fil-każ ta' tfaqqiegħ primarju jew każijiet f'biċċerija jew mezz ta' trasport, l-Istat Membru kkonċernat irid jippreżenta l-informazzjoni li ġeja flimkien mad-data msemmijin f'punt 1:
  - (a) in-numru ta' hnieżer suxxettibbli fit-tfaqqiegħ, fil-biċċerija jew fil-mezz ta' trasport;
  - (b) in-numru ta' hnieżer mejta ta' kull kategorija fl-azjenda, biċċerija jew mezz ta' trasport;
  - (ċ) għal kull kategorija, l-morbożità tal-marda u n-numru ta' hnieżer fejn id-deni Afrikan tal-qżieqez ġie konfermat;
  - (d) in-numru ta' hnieżer maqtula fit-tfaqqiegħ, jew fil-biċċerija jew fil-mezz ta' trasport;
  - (e) in-numru ta' karkassi pproċessati;
  - (f) fil-każ ta' tfaqqiegħ, id-distanza mill-eqreb azjenda tal-hnieżer;
  - (g) jekk id-deni Afrikan tal-qżieqez ikun ikkonfermat f'biċċerija jew mezz ta' trasport, il-post ta' l-azjenda jew l-azjendi ta' oriġini tal-hnieżer infettati jew tal-karkassi.
3. Fil-każ ta' tfaqqiegħ sekondarju, l-informazzjoni msemmija f'punti 1 u 2 iridu jingħataw fil-limiti tal-ħin preskritti fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 82/894/KEE.
4. L-Istat Membru kkonċernat għandu jiżgura li l-informazzjoni li għandha tingħata skond il-punti 1, 2 u 3, relatata ma' kull tfaqqiegħ jew każ ta' deni Afrikan tal-qżieqez fażjenda, biċċerija jew mezz ta' trasport tkun segwita kemm jista' jkun malajr b'rapport bil-miktub lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra u tkun tinkludi minn ta' l-anqas:
  - (a) id-data li fiha l-hnieżer fl-azjenda, biċċerija jew mezz ta' trasport ġew maqtula u l-karkassi tagħhom pproċessati;
  - (b) ir-riżultati tat-testijiet magħmula fuq kampjuni meħuda meta l-hnieżer inqatlu;
  - (ċ) fejn id-deroga prevista fl-Artikolu 6(1) ġiet applikata, in-numru ta' hnieżer maqtula u pproċessati, u n-numru ta' hnieżer li għandhom ikunu maqtula f'data aktar tard flimkien mal-limitu tal-ħin preskritti għall-qtil tagħhom;
  - (d) kull informazzjoni li għandha x'taqsam ma' l-oriġini possibbli tal-marda jew, jekk ikun aċċertat, l-oriġini attwali tagħha;
  - (e) informazzjoni dwar is-sistema ta' kontroll stabbilita biex tiżgura li l-miżuri preskritti fl-Artikoli 10 u 11 għall-kontroll ta' ċaqliq ta' l-annimali jkunu effettivament implimentati;
  - (f) fil-każ ta' tfaqqiegħ primarju jew f'każ ta' deni Afrikan tal-qżieqez f'biċċerija jew mezz ta' trasport, it-tip ġenetiku tal-virus responsabbli għat-tfaqqiegħ jew għall-każ;
  - (g) meta hnieżer ikunu nqatlu fażjendi li kienu f'kuntatt jew fażjendi li fihom hnieżer suspettati li huma nfettati mill-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez, informazzjoni dwar:
    - id-data tal-qtil u n-numru ta' hnieżer ta' kull kategorija maqtula f'kull azjenda,

- ir-relazzjoni epidemjoloġika bejn it-tfaqqiegħ jew il-każ tad-deni Afrikan tal-qżieq u kull azjenda li tkun ġiet f'kuntatt jew ir-raġunijiet l-oħra li holqu s-suspett li d-deni Afrikan tal-qżieq huwa preżenti f'kull azjenda suspettata,
  - ir-riżultati tat-testijiet tal-laboratorju magħmula fuq il-kampjuni meħuda mill-ħnieżer fl-azjendi u meta dawn il-ħnieżer inqatlu, fejn ħnieżer f'azjendi li ġew f'kuntatt ma nqatlux, għandha tingħata informazzjoni dwar ir-raġunijiet għal din id-deċiżjoni.
-

L-ANNESS II

Prinċipji u proċeduri għat-tindif, diżinfettar u trattament b'insettiċidi

1. Prinċipji ġenerali u proċeduri:

- (a) l-operazzjonijiet ta' tindif u diżinfettar u, fejn ikun hemm bżonn, il-miżuri biex jinqerdu animali li jgerrmu u insetti bl-użu ta' prodotti uffiċjalment awtorizzati jrid isir taht sorveljanza uffiċjali u skond l-istruzzjonijiet mogħtija mill-veterinarju uffiċjali;
- (b) id-diżinfettanti li għandhom jintużaw u l-konċentrazzjonijiet tagħhom għandhom ikunu uffiċjalment approvati mill-awtorità kompetenti biex tkun żgurata l-qerda tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq;
- (ċ) l-effikaċja tad-diżinfettanti għandha tkun regolament iċċekkjata qabel l-użu, minhabba li l-effikaċja ta' xi diżinfettanti tonqos meta jinħażnu fit-tul;
- (d) l-ghazla ta' diżinfettanti, insettiċidi u ta' proċeduri ta' diżinfettar u diżinsettiċizzazzjoni għandha ssir waqt li titqies in-natura ta' l-istabbilimenti, vetturi u oġġetti li għandhom ikunu trattati;
- (e) il-kondizzjonijiet dwar l-aġenti ta' kontra l-grass, diżinfettanti u insettiċidi jridu jiżguraw li l-effikaċja tagħhom ma tkunx imdgħajfa. B'mod partikolari parametri tekniċi indikati mill-produttur, bħal pressjoni, temperatura minima u żmien meħtieġ ta' kuntatt iridu jkunu osservati;
- (f) irrispettivament mid-diżinfettant użat, ir-regoli ġenerali li ġejjin għandhom japplikaw:
  - tixrib sew ta' fejn isir l-irqad u ta' l-iskart kif ukoll ta' ħmieġ ta' l-imsaren bid-diżinfettant,
  - hasil u tindif sew bi xkupilji u ghorik ta' l-art, rampi, u hitan, jekk ikun possibbli wara li t-tagħmir jew stallazzjonijiet ikunu tnehhew jew ġew żarmati sabiex ma tonqosx l-effettività tal-proċeduri ta' tindif u diżinfettar,
  - imbagħad, l-applikazzjoni ta' aktar diżinfettant għal perjodu minimu ta' kuntatt kif stipulat fir-rakkomandazzjonijiet tal-produttur,
  - l-ilma wżat għal xogħolijiet ta' tindif irid jintrema b'mod li jkun evitat kull riskju li l-virus jinxtered, skond l-istruzzjonijiet tal-veterinarju uffiċjali;
- (g) fejn isir hasil b'likwidi bi pressjoni, il-kontaminazzjoni mill-ġdid tal-partijiet li jkunu diġà ġew imnaddfa trid tkun evitata;
- (h) il-hasil, diżinfettar jew il-qerda ta' tagħmir, stallazzjonijiet, oġġetti jew kompartimenti li jistgħu jkunu kontaminati għandhom ikunu nkluzi;
- (i) wara l-proċedura ta' diżinfettar, il-kontaminazzjoni mill-ġdid trid tkun evitata;
- (j) it-tindif, diżinfettar u diżinsettiċizzazzjoni, meħtieġa fil-qafas ta' din id-Direttiva għandhom ikunu dokumentati fl-azjenda jew fir-reġistru tal-vettura u fejn tkun tinħtieġ l-approvazzjoni uffiċjali, dan għandu jkun iċċertifikat mill-veterinarju uffiċjali li jkun jissorvelja.

2. Disposizzjonijiet speċjali dwar it-tindif u diżinfettar ta' azjendi infettati:

(a) tindif u diżinfettar preliminari:

- matul il-qtil ta' l-annimali, il-miżuri kollha neċessarji jridu jittiehdu sabiex ikun evitat jew minimizzat it-tixrid tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieq. Dawn il-miżuri jinkludu, fost l-oħrajn, l-istallazzjoni ta' tagħmir temporanju ta' diżinfettar, provvista ta' ħwejjeġ protettivi, doċoċ, dekontaminazzjoni ta' tagħmir, strumenti u faċilitajiet użati u l-interruzzjoni tal-provvista ta' l-enerġija għall-ventilazzjoni,
- karkassi ta' annimali maqtula jridu jibexxu bid-diżinfettant,
- jekk il-karkassi jkunu jridu jitnehhew mill-azjenda għall-ipproċessar, għandhom jintużaw kontenituri mghottija u li ma jnixxux,
- hekk kif il-karkassi tal-ħnieżer jitnehhew għall-ipproċessar, dawk il-partijiet ta' l-azjenda fejn l-annimali kienu jinżammu u kull parti oħra ta' xi bini iehor, btiehi, eċċ., kontaminati matul il-qtil, jew matul l-eżami *post-mortem* iridu jibexxu b'diżinfettanti approvati skond l-Artikolu 12,
- kull tessut jew demm imxerred matul il-qtil jew *post-mortem* jew kontaminazzjoni qawwija ta' bini, btiehi, għodda eċċ. iridu jingabru b'attenzjoni u jkunu proċessati mal-karkassi,
- id-diżinfettant irid jibqa' fil-wiċċ mill-inqas għal 24 siegħa;

(b) tindif u diżinfettar finali:

- demel u materjal għall-irqad użati jridu jitnehhew u jkunu trattati kif previst f'punt 3(a),
- grass u ħmieġ iridu jitnehhew mill-uċuh kollha bl-applikazzjoni ta' aġent li jiżgrassa u l-uċuh iridu jinħaslu bl-ilma,
- wara l-hasil b'ilma kiesah, għandu jsir aktar bexx b'diżinfettant,
- wara sebat ijiem l-istabbiliment irid ikun trattat b'aġent li jiżgrassa, imlahlah bl-ilma, jibexxex b'diżinfettant u mlahlah mill-ġdid bl-ilma.

3. Dizinfettar ta' materjal ta' l-irqad, demel u skart likwidu kontaminati:
  - (a) demel u materjal ta' l-irqad użati jridu jitpoġġew f'munzelli għas-shana, jitbexxu b'dizinfettant u mħollija minn ta' l-anqas 42 jum jew jinqerdu permezz ta' hruq jew jindifnu;
  - (b) skart likwidu għandu jinħażen għal mill-inqas 60 jum wara l-aħħar żieda ta' materjal infettiv, sakemm l-awtoritajiet kompetenti ma jawtorizzawx perjodu iqsar ta' hażna għal skart likwidu li jkun għe effettivament trattat skond l-istruzzjonijiet mogħtija mill-veterinarju uffiċjali biex tkun żgurata l-qerda tal-virus.
4. Madankollu, b'deroga mill-punti 1 u 2, fil-każ ta' azjendi fil-berah l-awtorità kompetenti tista' tistabbilixxi proċeduri speċifiċi għat-tindif u dizinfettar, wara li tqis it-tip ta' azjenda u l-kondizzjonijiet klimatiċi.

L-ANNEX III

Linji ta'gwida għal għbir lura ta' vettori

1. It-tfittxija għal vettori trid issir fil-kwartieri fejn il-hnieżer jgħixu u jorqdu u fiż-zona ta' madwarhom.

Vettori generalment jinstabu f'bini qadim, fid-dell fejn il-kondizzjonijiet tat-temperatura u ta' l-umdità huma favorevoli.

L-aħjar riżultati jinkisbu jekk it-tfittxija ssir lejn tmiem ir-rebbiegħa, matul is-sajf u kmieni fil-harifa, perjodi meta l-vettori l-aktar li jkunu attivi.
2. Għandhom jintużaw żewġ metodi:
  - (a) tfittxija għal vettori fil-hamrija, ramel jew trab miġbur minn spazji bejn il-ġebel (fil-każ ta' zoni mibnija bil-ġebel) jew mix-xquq fil-hitan taħt il-madum jew mill-art ta' l-istabbilimenti permezz ta' xkupilja jew xi għodda oħra adattata. Trab ta' l-art u ramel għandhom ikunu mgħarbula kif meħtieġ. Lenti tista' tkun utli fit-tiftix ta' larvi żgħar;
  - (b) tfittxija għal vettori permezz ta' nases CO₂. In-nases iridu jithallew għal diversi siegħat fl-istalel tal-hnieżer l-aħjar matul il-lejl u f'postijiet dellija li ma jarawx dawl. In-nases iridu jkunu mibnija b'mod li l-vettori jingibdu qrib biżżejjed ta' l-ghajn ta' CO₂ li mbagħad ikun impossibbli għalihom li jerġghu lura lejn l-abitat tagħhom.

L-ANNEX IV

Laboratorji nazzjonali tad-deni Afrikan tal-qżieq u r-responsabbiltajiet tagħhom

1. Il-laboratorji nazzjonali tad-deni Afrikan tal-qżieq huma dawn li ġejjin:

Belġju

Centre d'étude et de recherche vétérinaires et agrochimiques, 1180 Bruxelles

Danimarka

Danmarks Veterinære Institut - Afdeling for Virologi, Lindholm, 4771 Kalvehave

Ġermanja

Bundesforschungsanstalt für Viruskrankheiten der Tiere, Tübingen, 17498 Riems

Greċja

Veterinary Institute of Infectious and Parasitic Diseases, 15310 Ag. Paraskevi

Spanja

Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos (Madrid)

Franza

AFSSA-Ploufragan, Zoopole des Côtes d'Armor, 22440 Ploufragan

Irlanda

Veterinary Research Laboratory, Abbotstown, Castleknock, Dublin 15

Italja

Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Umbria e delle Marche, 06100 Perugia

Lussemburgu

Laboratoire de médecine vétérinaire de l'État, 1020 Luxembourg

Olanda

Central Institute for animal disease control (CIDC-Lelystad), P.O. Box 2004, 8203 AA Lelystad

Awstrija

Bundessanstalt für veterinärmedizinische Untersuchungen in Mödling, Robert Koch-Gasse 17, 2340 Mödling

Portugall

Laboratório Nacional de Investigação Veterinária, 1500 Lisboa

Finlandja

Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos, 00231 Helsinki

Forskningsanstalten för veterinärmedicin och livsmedel, 00231 Helsingfors

Żvezja

Statens Veterinärmedicinska Anstalt, 75189 Uppsala

Renju Unit

Institute for Animal Health, Pirbright, Woking, Surrey GU24 0NF

2. Il-laboratorji nazzjonali tad-deni Afrikan tal-qżieq huma responsabbli biex jiżguraw li f'kull Stat Membru l-ittestjar ta' laboratorji biex tkun skoperta l-preżenza tad-deni Afrikan tal-qżieq u l-identifikazzjoni tat-tip ġenetiku ta' l-iżolat tal-virus isiru skond il-manwal dijanjostiku. Għal dan il-ghan, huma jistgħu jagħmlu arranġamenti speċjali mal-Laboratorju Komunitarju Referenzjali jew ma' laboratorji nazzjonali ohra.

3. Il-laboratorju nazzjonali tad-deni Afrikan tal-qżieqez f'kull Stat Membru huwa responsabbli għall-koordinazzjoni ta' l-istandards u l-metodi dijanjostiċi f'kull laboratorju dijanjostiku tad-deni Afrikan tal-qżieqez f'dak l-Istat. Għal dan il-ghan dawn:
  - (a) jistghu jipprovdu reaġenti dijanjostiċi lill-laboratorji individwali;
  - (b) għandhom jikkontrollaw il-kwalità tar-reaġenti dijanjostiċi kollha użati f'dak l-Istat Membru;
  - (c) għandhom jorganizzaw testijiet komparattivi perjodikament
  - (d) għandhom iżommu iżolati tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez minn każijiet u tfaqqiegh ikkonfermati f'dak l-Istat Meembru.

L-ANNEX V

Laboratorju Komunitarju Referenzjali għad-Deni Afrikan tal-qżieqez

1. Il-Laboratorju Komunitarju Referenzjali għad-Deni Afrikan tal-qżieqez huwa: Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Spanja.
2. Il-funzjonijiet u d-dmirijiet tal-Laboratorju Komunitarju Referenzjali għad-Deni Afrikan tal-qżieqez huma:
  - (a) li jikkoordina, f'konsultazzjoni mal-Kummissjoni, il-metodi li jintużaw fl-Istati Membri għad-dijanjozi tad-deni Afrikan tal-qżieqez, speċifikament billi:
    - iżomm u jissupplixxi kulturi ta' ċellulli għall-użu dijanjostiku,
    - jitraskrivi, jzomm u jissupplixxi tipi tal-virus tad-deni Afrikan tal-qżieqez għal testijiet seroloġiċi u l-preparazzjoni ta' anti-sera,
    - jissupplixxi tipi ta' serum *standard*, ta' serum konjugat u reaġenti referenzjarji oħra lill-laboratorji nazzjonali sabiex ikunu standardizzati t-testijiet u r-reaġenti użati fl-Istati Membri,
    - jibni u jzomm kollezzjoni ta' virus ta' deni Afrikan tal-qżieqez,
    - jorganizza perjodikament testijiet komparattivi ta' proċeduri dijanjostiċi fl-ivell Komunitarju,
    - jiġbor u jorganizza *data* u informazzjoni dwar il-metodi ta' dijanjozi wżati u r-riżultati ta' testijiet li jsiru,
    - jikkarakterizza iżolati tal-virus bl-aktar metodi aġġornati disponibbli biex ikun hemm fehim aktar ta' l-epizootoloġija tad-deni Afrikan tal-qżieqez,
    - iżomm ruħu aġġornat dwar żviluppi fis-sorveljanza tad-deni Afrikan tal-qżieqez, fl-epizootoloġija u l-prevenzjoni madwar id-dinja,
    - iżomm kompetenza esperta dwar il-virus li jikkawża d-deni Afrikan tal-qżieqez u virus oħra pertinenti biex tkun tista' ssehh dijanjozi differenzjali rapida;
  - (b) li jagħmel l-arranġamenti neċessarji għat-tahriġ jew tahriġ mill-ġdid ta' esperti fid-dijanjozi tal-laboratorju bl-ghan li jkunu armonizzati t-tekniki ta' dijanjozi;
  - (c) li jkollu persunal imħarreg disponibbli għal sitwazzjonijiet ta' emerġenza li jinholqu fil-Komunità;
  - (d) li jagħmel attivitajiet ta' riċerka u kull fejn possibbli jikkoordina attivitajiet ta' riċerka mmirati għall-kontroll aħjar tad-deni Afrikan tal-qżieqez;
  - (e) li jfassal protokollu tekniċi li għandhom x'jaqsmu ma' proċeduri li jivverifikaw l-effikazzja ta' diżinfettanti kontra l-virus tal-ħnieżer Afrikan.
3. Il-Laboratorji Komunitarji Referenzjali għad-deni klassiku tal-qżieqez u d-deni Afrikan tal-qżieqez għandhom jorganizzaw l-attivitajiet tagħhom b'mod li jiżguraw koordinament tajjeb tat-testijiet komparattivi organizzati fl-ivell Komunitarju għad-dijanjozi ta' dawn iż-żewġ mardiet.

L-ANNEX VI

Kriterji u rekwiżiti li għandhom x'jaqsmu ma' pjanijiet ta' kontinġenza

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li pjanijiet ta' kontinġenza jissodisfaw minn ta' l-anqas il-kriterji u r-rekwiżiti li ġejjin:

- (a) l-adozzjoni ta' miżuri li jiżguraw li s-setgħat legali meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' pjanijiet ta' kontinġenza jkunu jeżistu u jaġhmluha possibbli li titwettag kampanja rapida u effettiva ta'eradikazzjoni;
- (b) l-adozzjoni ta' miżuri li jiżguraw aċċess għal fondi ta' emerġenza, mezzi ta' budget u riżorsi finanzjarji sabiex ikunu koperti l-aspetti kollha tal-ġlieda kontra tfaqqiegħ epidemiku tad-deni Afrikan tal-qżieqez;
- (c) għandha tinholoq katina ta' kmand li tiżgura li fil-każ li tfaqqa xi epidemija l-proċedura għat-tehid ta' deċiżjonijiet għal epizootiku tkun rapida u effettiva. Jekk ikun meħtieġ, il-katina ta' kmand għandha titqiegħed taht l-awtorità ta' unità ċentrali għat-tehid ta' deċiżjonijiet li tkun responsabbli biex tidderiġi l-istrategiji kollha għall-ġlieda kontra l-marda. Id-direttur tas-servizzi veterinarji jrid ikun membru ta' dik l-unità u jaġixxi bhala holqa bejn l-unità ċentrali għat-tehid ta'deċiżjonijiet u ċ-ċentru nazzjonali għall-kontroll tal-mard kif previst fl-Artikolu 22;
- (d) l-adozzjoni ta' miżuri biex jiżguraw li riżorsi xierqa jkunu disponibbli għal kampanja rapida u effettiva, inklużi l-persunal tal-laboratorju, it-tagħmir u l-infrastruttura;
- (e) manwal ta' l-istruzzjonijiet għandu jkun provdut. Irid jaġhti deskrizzjoni shiha, dettaljata u Prattika tal-proċeduri, l-istruzzjonijiet u l-miżuri kollha li għandhom jintużaw fil-każ ta' tfaqqiegħ ta' deni Afrikan tal-qżieqez;
- (f) il-haddiema jridu regolarment jiehdu sehem fi:
  - (i) skemi ta' tahrig li jkopru s-sinjali klinici ta' deni Afrikan tal-qżieqez, stharrig epidemjologiku u l-kontroll tal-marda;
  - (ii) eżerċitazzjonijiet ta'emerġenza organizzati minn ta' l-anqas darbtejn fis-sena;
  - (iii) tahrig f'tekniċi ta' komunikazzjoni sabiex ikunu organizzati kampanji ta' informazzjoni dwar tfaqqiegħ kurrenti tal-marda epidemika, li jkun immirat lejn awtoritajiet, rahhala u veterinarji.